

Șase ani de slujire rodnică ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel

COLEGIUL DE REDACȚIE

**Președintele
colegiului de redacție:**

PS Varlaam PLOIEȘTEANUL
Episcop-vicar patriarhal

**Director general
publicațiile „Lumina”:**

Pr. Nicolae DASCĂLU
Consilier patriarhal

Cabinet patriarhal:

Arhim. Paisie TEODORESCU
Consilier patriarhal

Editor coordonator:

Diac. Ciprian BĂRA
Director Departament Teologic
publicațiile „Lumina”

Redactor-șef:

Pr. Maricel POPA

Redactori:

Alexandru BRICIU
Ioan BUȘAGĂ
Silviu DASCĂLU
Ștefan MĂRCULEȚ
Marius NEDELCU
Gheorghe-Cristian POPA

Art Director:

Petruța-Nadia BRULEA

Corectură:

Marilena BĂLĂȘEL
Viorica DUMITRENCO
Nicoleta GHEORGHE
Monalisa STANCA

Tehnoredactare și grafică:

Pr. Iuliu BLAGA

Adresa: B-dul Regina Maria nr. 1

Telefon/fax: 0376.203.024

E-mail: info@ziarullumina.ro,

vestitorulortodoxiei@yahoo.com

ISSN: 1223 – 3021

Tiparul: Tipografia Cărților Bisericești

Consilier patriarhal coordonator:

Pr. Mihai HAU

Consilier patriarhal:

Protos. Varsanufie JEBURA

DIN SUMAR

- Congres internațional dedicat
părintelui Dumitru Stăniloae
la Patriarhia Română ■ pag. 13
- Simpozion omagial „Părintele
Ene Braniște - 100 de ani de la
naștere” ■ pag. 17
- Primiri oficiale ■ pag. 20
- Forme de sprijin financiar pentru
unitățile de cult ■ pag. 21
- Poziția Patriarhiei Române
privind proiectul Roșia
Montană ■ pag. 22
- Tipografia Cărților Bisericești:
istorie și actualitate ■ pag. 23
- Prima vizită a Patriarhului
României în Episcopia Sălajului
■ pag. 27
- Hramul Catedralei mitropolitane
din Iași ■ pag. 32
- IPS Arhiepiscop Justinian la 40
de ani de arhierie ■ pag. 33
- Simpozion național la Mănăstirea
Tismana ■ pag. 34
- Catedrala episcopală din Slobozia
și-a serbat hramul ■ pag. 35
- Diaspora ortodoxă română
■ pag. 37
- Mapamond creștin ■ pag. 40
- Agenda de lucru a Preafericitului
Părinte Daniel, Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române
■ pag. 44

IMPORTANT PENTRU ABONAȚI

Abonamentele se pot face prin mandat poștal în contul Patriarhiei Române

RO85 RNCB 0075 0048 9503 0115 (LEI)

deschis la BCR, Sucursala sector 4,

CUI RO4430779, cu specificația: pentru abonament la *Vestitorul Ortodoxiei*.

Contravaloarea abonamentului este de 7 lei pe lună.

Șase ani de slujire rodnică ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel

Luni, 30 septembrie 2013, a fost zi de sărbătoare în Patriarhia Română. 21 de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, reprezentanți ai autorităților de stat, centrale și locale, personalități ale vieții publice românești, membri ai Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și ai Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, clerici și mireni s-au rugat și I-au mulțumit lui Dumnezeu pentru toată facerea de bine și milostivirea revărsate asupra Bisericii Ortodoxe Române în cei șase ani de slujire patriarhală rodnică ai Preafericitului Părinte Daniel.

Evenimentul aniversar a început cu săvârșirea Sfintei Liturghii în Catedrala patriarhală de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, înconjurat de ierarhi, preoți și diaconi. Din soborul de ierarhi au făcut parte: IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, IPS Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, IPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, IPS Ciprian, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, IPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, IPS Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, PS Lucian, Episcopul Caransebeșului, PS Sofronie, Episcopul ortodox român al Oradiei, PS Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, PS Vincențiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, PS Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, PS Ambrozie, Episcopul Giurguiului, PS Visarion, Episcopul Tulcii, PS Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, PS Daniil,

Episcop-loctiitor al Episcopiei Daciei Felix, PS Siluan, Episcopul ortodox român din Ungaria, PS Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, PS Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, PS Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului.

În cadrul Sfintei Liturghii, părintele arhimandrit Timotei Aioanei, Mare Eclesiarh al Catedralei patriarhale, a rostit rugăciunea de mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra Preafericitului Părinte Patriarh Daniel în cel de-al șaselea an de slujire patriarhală. După Sfânta Liturghie, Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a oficiat slujba *Te Deum*-ului de mulțumire pentru toată facerea de bine primită de la Dumnezeu. Răspunsurile

liturgice la sfintele slujbe au fost date de către Corala „Nicolae Lungu“ a Patriarhiei Române și de Grupul psaltic „Tronos“ al Catedralei patriarhale.

Înainte de Polihroniu, Înaltpreasfințitul Mitropolit Teofan a rostit un cuvânt omagial în numele ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. În cuvântul de răspuns, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit lui Dumnezeu pentru cei șase ani de slujire ca Întâistătător al Bisericii noastre. De asemenea, Preafericirea Sa a mulțumit tuturor celor care s-au rugat, cu acest prilej, în Catedrala patriarhală.

„Toate lucrările pe care le realizăm la Patriarhie sau în eparhii se fac de către ierarhi împreună cu clerul, împreună cu mănăstirile, cu școlile de teologie, cu protopopiatele, cu parohiile, cu credincioșii noștri care iubesc Biserica lui Hristos în mod sincer și

smerit și o ajută în mod jertfelnic.

Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne ajută să realizăm o lucrare grea în anii aceștia, dar foarte necesară, poate cea mai necesară lucrare pentru poporul român, și anume unirea libertății cu responsabilitatea. În anii de comunism ateu, de dictatură, ne întrebam: oare cum vom dobândi libertatea? În anii de libertate, întrebarea este: ce facem cu libertatea noastră? Ce ai făcut cu libertatea ta? Te-a apropiat de Dumnezeu mai mult sau te-a îndepărtat de Dumnezeu? Libertatea ta individuală și socială te-a apropiat mai mult de semenii sau te-a îndepărtat de ei? Ai zidit sau ai pierdut timpul? Ai făcut bine sau l-ai omis, sau, mai jalnic, ai făcut rău? Marea provocare a noastră, a fiecăruia dintre noi care slujim Biserica lui Hristos și poporul român, este această permanentă grijă de a îmbina libertatea cu responsabilitatea. Cu cât libertatea este mai mare, cu atât responsabilitatea este mai intensă. Acum nu mai putem da vina pe alții că nu avem libertate“, a spus Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române.

În continuare, Preafericirea Sa și-a exprimat bucuria că într-un timp foarte scurt s-a reușit construirea de noi biserici, subliniind că în bisericile existente, inclusiv în cele noi, încap sub 10% din numărul credincioșilor. „În România de astăzi se construiește mult acolo unde banii sunt folosiți potrivit scopului lor. Unde banii nu sunt folosiți pentru scopul fixat, nu se construiește mult. Se construiesc multe biserici fiindcă se vede că banii credincioșilor sunt lucrători acolo unde ei doresc, și anume doresc să recupereze timpul nefavorabil din anii comunismului când nu s-a dat voie să se construiască biserici în cartiere noi și nici în sate, pentru că multe sate erau propuse pentru demolare sau comasare. Noi când construim biserici arătăm credință vie și jertfelnică, dar și faptul că banii sunt folosiți corect. Aceasta este cea dintâi observație pe care trebuie să o facem, pentru că aceste biserici sunt o necesitate liturgică și sunt expresii ale recunoștinței și ale bucuriei oamenilor credincioși. Dacă nu au putut fi ctitori, ziditori de biserică în cei 45 de ani de comunism, decât foarte rar, cu câteva excepții, acum se recuperează timpul ratat de atunci, și aceasta ne arată că

folosim libertatea după voia lui Dumnezeu. De asemenea, pe lângă biserici s-au construit o mulțime de așezăminte, aproape 700 de instituții social-filantropice, o mulțime de cabinete medicale și chiar spitale ale Bisericii sau centre de diagnostic și tratament. Paralel cu construirea bisericilor, se desfășoară o mulțime de activități educaționale, social-filantropice și lucrări care pun în evidență patrimoniul nostru cultural-religios. Când ne gândim care ar fi prioritățile, avem mari dificultăți să ne dăm seama ce este mai important. Știm că mai important este Sfântul Altar, căci de acolo vine lumina, de acolo vine binecuvântarea, de acolo vine ajutorul de la Dumnezeu, de acolo se sfințesc toate. Pe aproapele trebuie să-l iubim ca pe noi înșine, ne spune Sfânta Evanghelie, însă pe Dumnezeu trebuie să-L iubim din tot sufletul, din tot cugetul nostru și cu toată puterea sau tăria noastră. De ce? Pentru că dacă-L iubim pe Dumnezeu cu toată ființa, atunci în această iubire intră și semenii noștri și se sfințesc. Dacă iubim pe Dumnezeu cu toată ființa, atunci se sfințește și iubirea față de părinți, față de soț sau soție, față de copii, față de prieteni, toți se binecuvântează și se sfințesc din relația cu Dumnezeu, din iubirea față de Dumnezeu. De aceea în popor se spune: «totdeauna lucrul tău să-l începi cu Dumnezeu», a subliniat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

De asemenea, Patriarhul României a arătat importanța Sfântului Altar și

a Bisericii în viața oamenilor și a societății contemporane. „Altarul este în primul rând izvor de viață și pregustare a vieții veșnice din Împărăția cerurilor. Toate se sfințesc de la altar: activitățile din casă, cele de pe câmp, cele de la birou și cele din uzină sau din orice domeniu de activitate. Toate se sfințesc pentru cel care ține legătura cu Dumnezeu Cel Unul Sfânt. De aceea, nimeni și nimic nu poate în lumea aceasta înlocui Biserica. Numai în Biserică se obține iertarea păcatelor și arvuna vieții veșnice. Toate instituțiile care promovează o civilizație sunt importante, dar nici una nu poate înlocui Biserica, poarta cerului și casa lui Dumnezeu. Biserica este cerul pe pământ ca pe noi pământeni să ne ridice în iubirea, bucuria și slava Preasfintei Treimi. De aceea se sfințesc multe biserici, pentru că poporul dorește nu doar să trăiască în lumea aceasta până la mormânt, ci să trăiască veșnic. Cine crede în Dumnezeu este un om care s-a hotărât să trăiască veșnic, nu doar până la mormânt, potrivit făgăduinței Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Care zice: «Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi» (Ioan 11, 25), chiar dacă va muri cu trupul, va trăi cu sufletul. Biserica este lăcaș de închinare, poarta cerului și arvuna vieții veșnice. «Gustați și vedeți că bun este Domnul», sau «Trupul lui Hristos primiți și din izvorul cel fără de moarte gustați». De aceea ne bucurăm când se sfințesc biserici în fiecare duminică.

Ne încurajează foarte mult eparhiile, care sunt mult mai înaintate decât Capitala în privința catedralelor. Am sfințit catedrală mare, cu câțiva ani în urmă, la Arad, la Caransebeș. Au fost sfințite catedrale în diferite părți ale țării. Această catedrală e frumoasă, dar este mică. Este ca o perlă, ca un giuvaier, dar neîncăpătoare. Să ne ajute Bunul Dumnezeu să lucrăm cu bucurie, chiar dacă este greu, să lucrăm cu speranță, chiar dacă sunt unele obstacole, și să lucrăm cu dragostea pe care ne-o dăruiește Hristos ca noi s-o arătăm față de Biserica Sa cea vie și față de poporul român“, a mai arătat Patriarhul României.

Din partea ierarhilor Sfântului Sinod, a preoților și a credincioșilor, IPS Mitropolit Teofan a oferit Preafericitului Părinte Patriarh Daniel o icoană a Maicii Domnului. De asemenea, din partea ostenitorilor Administrației Patriarhale, PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, a oferit două candelice confecționate în Atelierele Patriarhiei Române, care reprezintă rugăciunile de mulțumire aduse lui Dumnezeu pentru toate darurile revărsate asupra Bisericii noastre, prin persoana Preafericitului Sale, dar și recunoștința pentru lumina pe care Patriarhul României o răspândește prin cuvânt, prin scris și prin faptele luminoase. Din partea slujitorilor Catedralei patriarhale, Patriarhul Bisericii noastre a primit un coș cu trandafiri. (Ioan Bușagă, Ștefan Sfarghie)

Clerul și credincioșii sunt bucuroși când ierarhul îi binecuvântează, deoarece nu-i binecuvântează cu binecuvântarea proprie, ci cu binecuvântarea lui Hristos, pe care arhiereul o transmite“, a mai spus Preafericirea Sa.

La finalul cuvântului, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit tuturor ierarhilor și preoților care arată zel misionar și dragoste față de Mântuitorul Iisus Hristos, monahilor și monahiilor, tuturor celor din școlile de teologie, precum și autorităților de stat, centrale și locale, care înțeleg cât de mare este rolul Bisericii în societate. Preafericirea Sa a arătat necesitatea construirii Catedralei Mântuirii Neamului, întrucât actuala Catedrală patriarhală este neîncăpătoare. „În Legea cultelor se spune că toate cultele trebuie să fie factori ai păcii sociale. Dacă nu s-ar aduce pace prin rugăciune și dacă nu s-ar aduce pace prin comuniune, am simți viața ca un vid, chiar dacă este sistematizată. S-a spus despre postmodernism că este demolarea sistematică a fiecărui sistem, iar secularizarea este sistematizarea vidului spiritual, care nu poate fi pentru noi un ideal, ci o problemă, nu o soluție. Noi, pentru că nu dorim să sistematizăm vidul secularizării, ci să sfințim viața oamenilor, construim biserici și cu ajutorul lui Dumnezeu vom construi și Catedrala Mântuirii Neamului, care este o necesitate. Noi mulțumim celor care ne-au ajutat în toată activitatea noastră, în cea misionară, privind educația, și în cea social-filantropică, pri-

vind ajutorarea săracilor, bătrânilor, bolnavilor, oamenilor singuri, precum și tuturor ierarhilor care lucrează în diaspora română, astfel încât la ora actuală Biserica este cel mai mare ajutor dat românilor din străinătate pentru menținerea identității, spiritualității și comuniunii românești. Mulțumim tuturor celor care au contribuit până acum și îi rugăm să contribuie în continuare la zidirea Catedralei Mântuirii Neamului, pe care unii o numesc acum, pe scurt, «Catedrala Națională». Chiar dacă este numită «Catedrala Națională», ea este una și aceeași biserică și noi avem speranța că Dumnezeu ne va ajuta să terminăm toate bisericile începute.

Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos

Cuvânt omagial rostit de Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, în numele ierarhilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la slujba *Te Deum*-ului săvârșită în Catedrala patriarhală din București, cu ocazia împlinirii a șase ani de la întronizarea Preafericitului Părinte Daniel ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, 30 septembrie 2013

Preafericirea Voastră, Preafericite Părinte Patriarh,
Înaltpreasfințiile și Preasfințiile Voastre,
Iubiți frați preoți,
Dreptmăritori creștini,

După păstoria binecuvântată a Părintelui Patriarh Teoctist cu o durată de peste două decenii, poporul lui Dumnezeu din România și-a primit cu bucurie și nădejde noul Patriarh. De atunci au trecut, prin mila Domnului, șase ani. Astăzi, la ceas aniversar, ne-am rugat Domnului Hristos la Dumnezeiasca Liturghie și la slujba *Te Deum*-ului ca Preafericirea Sa, Părintele Patriarh Daniel, să fie dăruit în continuare sfințelor biserici în pace, în cinste și sănătate, cu înziliră îndelungată, mărturisind cu putere Cuvântul Adevărului.

Mărturisirea Cuvântului lui Dumnezeu este sarcina de căpetenie a arhierelui lui Hristos, și cu atât mai mult a celui așezat să prezideze adunarea arhierilor constituită în Sfânt Sinod. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, venit pe scaunul patriarhal după 18 ani de slujire arhierescă în Moldova, a înțeles necesitatea continuării lucrării de mărturisire a lui Hristos în noua slujire, s-a integrat rapid și specific în aceasta, iar acum, la șase ani de la întronizare, putem observa roadele bogate ale acestei slujiri.

În câteva minute și fără pretenția epuizării subiectului, permiteți să prezint câteva elemente din lucrarea Preafericitului Părinte Daniel ca Patriarh în acești primi șase ani ai păstoririi Sale, păstorie aflată sub semnul mărturisirii Evangheliei Domnului Hristos.

1. Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos este împlini-

tă în viața credincioșilor prin slujirea preoților sub oblăduirea arhierilor din fiecare eparhie. La nivel de parohie, pe lângă viața liturgică-sacramentală care rămâne esențială, preoții au nevoie în permanență de instrumente de lucru, programe misionare, proiecte catehetice. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a pus, prin hotărâri ale Sfântului Sinod, la îndemâna parohiilor astfel de materiale așezate sub egida unor cuvinte-cheie: *Hristos împărtășit copiilor, Alege școala!, Calea mântuirii* etc. În același timp, Preafericitul Părinte Daniel a înțeles, din primele zile ale păstoririi Sale ca Patriarh, necesitatea așezării de arhierii în eparhiile recent înființate din țară și a înființării de noi eparhii în cadrul comunităților românești din Europa Apuseană sau în Extremul Orient. În acestea din urmă îndeosebi, s-a remarcat în ultimii ani o intensificare a vieții bisericesti prin înființări de parohii, zidiri de biserici, organizări de centre eparhiale, apariții de publicații etc.

2. Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos în contextul lumii de azi impune și folosirea altor mijloace decât cele tradiționale. Acestea rămân esențiale, adică amvonul, cartea scrisă, cateheza etc., dar pe lângă cele menționate și în strânsă legătură cu acestea, mijloacele moderne de comunicare se impun cu necesitate. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel s-a deschis categoric spre această zonă încă din timpul păstoririi Sale la Iași. Aici la București, această preocupare a cuprins noi deschideri. Lucrarea misionară prin radio și televiziune, îndeosebi așezate sub semnul Sfintei Treimi, face posibilă mărturisirea Evangheliei și acolo unde de obicei acest lucru este mai anevoios. Singur Dumnezeu știe câte persoane singure găsesc prin intermediul Radioului și Televiziunii TRINITAS spații generoase de mângâiere sufletească, de confort lăuntric, de regăsire a stării de bucurie și de nădejde. Personal am cunoscut multe situații în care au fost rostite cuvinte precum

„Dumnezeu să-i răsplătească Patriarhului pentru darul oferit prin Trinitas“.

3. Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos are nevoie, pe lângă oameni trăitori ai vieții în Duhul Sfânt, de izvoare autentice care să hrănească pe cei înfometați și însetați de pâinea cea spre ființă și de apa cea vie. Scrierile Sfinților Părinți nu pot lipsi din această sursă de hrană. De fapt, fără aceste scrieri dimpreună cu dumnezeiasca Scriptură nu poate fi concepută viața creștină. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a constatat faptul că, deși deținem în limba română *Colecția Părinți și scriitori bisericești*, datorată îndeosebi predecesorilor săi, patriarhii Iustin și Teoctist, este de urgentă necesitate intensificarea lucrării de traducere din limba greacă și latină a numeroase scrieri patristice de care avem o imensă nevoie. Rodul acestei constatări n-a întârziat să apară și opere fundamentale ale dumnezeieștilor Părinți au fost traduse, editate și tipărite în atelierele tipografice înnoite esențial ale Patriarhiei Române. Se cunoaște, de asemenea, faptul că multe alte lucrări patristice sunt în diferite etape de pregătire în cadrul editurii patriarhale, încât, cunoscând determinarea care-l definește pe Întâistătătorul Bisericii noastre, avem încredințarea că an de an școlile de teologie, preoții, monahii și credincioșii vor primi la scurte intervale de timp noi volume din *Colecția Părinți și scriitori bisericești*. Aceste scrieri, așezate împreună cu îndreptările și diortosirile cărților de cult, oferă parohiilor și mănăstirilor conținutul adecvat continuării vieții bisericești care are nevoie în permanență de înnoire liturgică și patristică în duhul Tradiției.

4. Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos cuprinde într-un mod special pe cei chemați, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, să urmeze o școală teologică. Aceștia au nevoie de o ambianță duhovnicească adecvată a ceea ce vor fi ei într-o bună zi, dar și de instrumente academice care să-i ajute în confruntarea cu o exigență din ce în ce mai mare pe care o au oamenii astăzi în legătură cu lucrarea Bisericii. Implicat adânc și de foarte mulți ani în cercetarea teologică și cunoscător îndeaproape a ceea ce se întâmplă în arealul școlii teologice din

România și din afara ei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a inițiat, și multe rezultate se văd deja, alcătuirea unei serii de instrumente de lucru academice pentru profesorii, cercetătorii, doctoranzii, masteranzii și studenții facultăților de teologie, precum și pentru cei care în lumea academică și universitară arată interes față de viața Bisericii. Seria de enciclopedii și dicționare în domeniul teologic alcătuite sau în curs de alcătuire de cei mai cunoscuți ostenitori în școala teologică românească ajută misionarul de azi, membru al preoției sacramentale sau universale, să dialogheze cu cei care caută din partea teologilor Bisericii răspuns avizat, bine documentat și coerent prezentat. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a acționat cu putere în această direcție, avertizând totodată în multe dintre intervențiile sale că teologia academică, înzestrată cu instrumente pe măsură, își împlinește rațiunea de a fi numai în interiorul unei vieți duhovnicești adecvate.

5. Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos nu este, se știe bine, condiționată de locuri sau timpuri anume. Cu toate acestea, în anumite situații, sunt necesare repere puternice, spații sacre cu calitate de simbol și putere inspiratoare. Un astfel de simbol inspirator și cu putere multă este așezământul liturgic, misionar și cultural așezat sub denumirea de *Catedrala Mântuirii Neamului*. Preafericitul Părinte Daniel a preluat slujirea de Patriarh într-un moment în care se impunea o decizie hotărâtă în legătură cu acest deziderat exprimat cu insistență de-a lungul timpului, și în mod special după 1990. Nu puține și nu ușoare au fost obstacolele aflate în calea începerii și desfășurării ulterioare a lucrărilor la catedrală. Cu răbdare și insistență, cu înțelepciune și curaj deopotrivă, construcția catedralei a ajuns, sub coordonarea Patriarhului, la un punct în care o altă cale decât a continua nu exista. Cu mila Domnului, nu va trece multă vreme până la momentul în care Catedrala Sfintei Patriarhii va intra în rândul celorlalte catedrale care împodobesc capitalele lumii creștine. Ea va umple un gol sesizat de multă vreme în misiunea Bisericii, va împlini o necesitate liturgică evidentă și va fi acel loc în care Numele Domnului să fie preaslăvit de tot românul. Constatând ceea ce s-a

realizat într-un timp relativ scurt sub mâna hotărâtă a Preafericitului Sale, suntem încredințați, prin purtarea de grijă a Cerului, că nu peste multă vreme catedrala își va începe lucrarea specifică în sânul neamului românesc.

6. Mărturisirea Evangheliei Domnului Hristos implică starea de jertfă continuă din partea oamenilor sfinți, dar și o bază materială adecvată. Este vorba de lăcașuri de închinare construite cu mult efort, edificii care adăpostesc așezăminte de caritate, educaționale, culturale, economice etc. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a conștientizat acest lucru și, în ciuda a numeroase critici venite din partea celor care nu cunosc din interior în mod real nevoile Bisericii, a continuat să lupte pentru redobândirea bunurilor confiscate ale Bisericii, la care să se alăture altele noi. Gestionarea corectă și eficientă a acestor bunuri și punerea lor la dispoziția misiunii Bisericii în componentele ei liturgice, de caritate, de educație sau de cultură au fost preocupări importante în cei șase ani de slujire ca Patriarh ai Preafericitului Părinte Daniel. Aceste bunuri dimpreună cu sprijinul acordat de autoritatea statului în diferitele ei forme se adaugă suportului material pe care-l oferă credincioșii, suport care rămâne singurul constant, generos, nesupus fluctuațiilor de orice fel.

Pentru toată această strădanie de mărturisire a Cuvântului Adevărului împlinită în cei șase ani de Patriarhat de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, și pentru toate celelalte care n-au putut fi cuprinse în acest cuvânt, aducem mulțumire lui Dumnezeu. Îl rugăm pe Hristos Domnul să-l aibă în continuare pe Părintele Patriarh Daniel sub ocrotirea Sa, „întărindu-l“, cum spune rugăciunea Bisericii, „cu bunăvestirea dumnezeieștii Sale învățături“, dându-i sănătate, îndelungare în zile și putere întru propovăduirea Evangheliei.

Purtarea de grijă a Atotțiitorului Dumnezeu să cuprindă întreaga Biserică Ortodoxă Română, pe credincioșii, monahii, preoții și arhierii săi, pe Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pentru ca împreună, urmând drumul celor ce ne-au precedat în dreapta credință, să-L preaslăvim pe Dumnezeu Cel în Treime lăudat, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Moment festiv în Palatul Patriarhiei

Sărbătorirea celor șase ani de la întronizarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel a continuat cu un moment festiv în Sala „Europa Christiana” din Palatul Patriarhiei, începând cu orele 12:30. Moderatorul acestei întâlniri a fost Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, care a dat cuvântul reprezentanților autorităților de stat centrale și ai instituțiilor fundamentale ale României, pentru a transmite mesajele de felicitare.

Mesajul transmis de Președintele României, domnul Traian Băsescu, a fost citit de consilierul prezidențial Cristian Diaconescu, șeful Cancelariei prezidențiale.

„Sunt onorat să evoc, în acest moment festiv, prezența activă în societate a Bisericii Ortodoxe Române, care evidențiază cât de importante sunt valorile spirituale pentru lumea în care trăim, și mai ales pentru viitorul pe care îl datorăm generațiilor care vor veni. Experiența pe care Biserica Ortodoxă Română a acumulat-o, sub înalta păstorie a Preafericitii Voastre, reprezintă un bun pentru întreaga societate și comunitate națională. Pentru instituțiile Statului român, prin care acesta vine concret în întâmpinarea cetățenilor, Biserica Ortodoxă Română este un partener deosebit de important în orizontul valorilor morale și al binelui comun. Am convingerea că modelul acestei colaborări, inspirată de

nevoile reale ale oamenilor, va continua să aducă roade, cu purtarea de grijă a Preafericitii Voastre, contribuind în același timp la consolidarea unui climat de solidaritate și de încredere, fără de care o societate nu poate progresa”, a transmis Președintele României.

În continuare, a fost transmis **un mesaj de felicitare de către domnul Crin Antonescu, Președintele Senatului României**.

„La acest moment aniversar, ne exprimăm aprecierea deosebită față de eforturile pe care Biserica Ortodoxă Română le depune pentru ocrotirea vieții spirituale a românilor dinăuntrul și din afara granițelor țării. În același timp, doresc să vă asigur de tot sprijinul nostru în demersurile pe care le

întreprindeți pentru intensificarea asistenței duhovnicești acordate membrilor diasporei românești, cu precădere fraților noștri români ortodocși din Republica Moldova, Ucraina, Serbia - ceea ce, suntem convinși, va avea efecte benefice în păstrarea identității lor naționale, culturale și religioase. Cred că misiunea noastră este să netezim - prin mijloacele specifice aflate la îndemâna statului - drumul spre identificarea și promovarea, la toate nivelurile, a unor ierarhi dedicați, care să-i mângâie și să-i îndrume pe calea îngustă a credinței pe românii aflați departe de țara lor. De asemenea, doresc să vă mărturisesc că suntem cu toții, deopotrivă, mândri și recunoscători pentru punerea în operă, cu imense sacrificii, dar egală determinare, a impresionantului și atât de necesarului proiect de înălțare a Catedralei Mântuirii Neamului, simbol al credinței neclintite în Adevăr a acestui neam și garanție a veșnicei perpetuări a valorilor noastre spirituale“, a spus Președintele Senatului. De asemenea, domnia sa a solicitat permisiunea și binecuvântarea Patriarhului României ca o delegație senatorială să viziteze șantierul Catedralei Mântuirii Neamului.

Domnul Valeriu Ștefan Zgonea, Președintele Camerei Deputaților, a transmis un mesaj de felicitare din partea acestei instituții.

„La acest ceas de aniversare, cu inimile pline de încredere, ne gândim la puterea pe care o aveți pentru a putea dirigi proiecte de o măreață taină diplomatică și administrativă, cu încărcătură pastoral-misionară, menite să ajungă la sufletele tuturor credincioșilor. Ați făcut din această misiune divină o preocupare permanentă de a oferi poporului credincios o Biserică apropiată de nevoile oamenilor, o Biserică adaptată la schimbările prin care trece nu doar țara noastră, ci întreaga lume, mai ales în contextul dificultăților economice profunde. Am deplina credință că păstoria Preafericirii Voastre, ca Patriarh al Bisericii noastre, în cei șase ani care au trecut de la momentul Întronizării, este dedicată ceas de ceas împlinirii marilor proiecte ale Bisericii noastre. Pentru toate acestea mă rog și eu să aveți deplină putere și sănătate să vă puteți continua Menirea cu care întâmpinați zorii fiecărei zile“, a spus Președintele Camerei Deputaților.

Mesajul domnului Victor Ponta, Prim-ministrul României, a fost transmis de domnul Remus Pricopie, Ministrul Educației Naționale.

„Cu ocazia împlinirii a șase ani de când ați fost întronizat Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Vă dorim ani mulți, sănătoși și putere de muncă în lucrarea misionară la care ați fost chemat. Bucuroși că Biserica Ortodoxă Română are ca Întâistător un Patriarh înțelept într-o perioadă nu ușoară, Preafericirea Voastră ați avut și aveți nu numai înțelepciunea, ci și forța de a răspunde tuturor provocărilor contemporane prin muncă și jertfelnicie. Prin tot ceea ce faceți, dar mai ales prin înțelepciunea cu care cântăriți lucrurile și evenimentele, sunteți pentru noi toți un exemplu de slujire a neamului, un adevărat model demn de urmat. La ceas aniversar, Vă rugăm să primiți urările noastre sincere de sporite puteri și sănătate“, a transmis Prim-ministrul României.

Au urmat mesaje din partea miniștrilor din Guvernul României.

Domnul Mihnea Cosmin Costoiu, Ministru-delegat pentru învățământul superior, cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică din cadrul Ministerului Educației Naționale, a transmis, de asemenea, un mesaj de felicitare în care a evidențiat buna cooperare dintre Ministerul Educației și Patriarhia Română pentru coagularea unei conștiințe a valorilor în rândul studenților din România.

Ministerul Afacerilor Externe al României a transmis felicitări prin Domnul Ambasador Gheorghe Dinică.

„Am deosebita onoare și plăcere să adresez în acest deosebit moment aniversar cele mai bune gânduri remarcabilei personalități pe care Bunul Dumnezeu a așezat-o în fruntea Bisericii Ortodoxe Române. Sunt șase ani de însemnate realizări, de inspirată și fructuoasă păstorie, o perioadă în care activitatea Bisericii a simțit un binecuvântat suflu nou și un plus de energie, care au făcut-o să devină din ce în ce mai mult temelia spirituală a poporului român. Vă urez ani mulți și rodnici de binecuvântată păstorie, multă sănătate și împliniri!“

Un alt **mesaj de felicitare a fost adresat și de domnul Cristian David, Ministru-delegat pentru Românii de Pretutindeni.**

„Este pentru mine o deosebită onoare să vă adresez în numele românilor de pretutindeni cuvintele de încredere, speranță și smerenie pe care ei le au în fața operei pe care o săvârșiți zi de zi. Această operă este, poate, mai binevenită ca oricând, pentru că românii aflați în afara granițelor au nevoie de îndrumare, de repere morale și de spiritualitatea pe care o izvorăți și o emanați peste toți românii de pretutindeni! Vă doresc la acest moment aniversar să mergeți mai departe cu putere, cu hărnicie, cu vrednicie și toți românii să vă aibă în suflet și în conștiință!“

Colaborare frumoasă între Academie și Biserică

La momentul festiv din Palatul Patriarhiei au fost prezenți și reprezentanți ai principalelor instituții de cultură și educație din România. Din partea Academiei Române a transmis un mesaj de felicitare academicianul Ionel Haiduc, președintele acestei instituții.

„Sunt onorat să particip la această sărbătoare a Preafericirii Voastre, a Bisericii Ortodoxe Române și în același timp sărbătoarea Academiei Române, al cărei membru de onoare sunteți. Academia Română colaborează și este încântată să lucreze împreună cu Preafericirea Voastră și cu Biserica Ortodoxă Română. Cei șase ani, istoric vorbind, nu reprezintă decât o clipă. Dar ați realizat în acești șase ani lucruri care vor rămâne în istoria Bisericii Ortodoxe Române și în istoria acestei țări. Este suficient să ne gândim la piatra de temelie a Catedralei Mântuirii Neamului, pe care sperăm să o vedem terminată într-un timp foarte scurt. Academia Română Vă prezintă omagiul său și bucuria de a vă avea printre membrii săi“.

Aprecie din partea Universității București

Din partea Universității București a vorbit domnul Mircea Dumitru, rectorul instituției.

„În această zi luminată, Preafericirea Voastră împlinește șase ani de când, prin voia milostivului Dumnezeu și urmare a alegerii care s-a făcut de către organismele bisericești statutare, ați fost întronizat, la 30 septembrie 2007, în Catedrala patriarhală, ca Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, Locțiitor

al tronului Cezareei Capadociei și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Cu ocazia acestui moment aniversar, avem deosebita bucurie și onoare să Vă urăm mulți ani, pentru păstoria înțeleaptă a Bisericii Ortodoxe Române. Universitatea din București se bucură alături de Preafericirea Voastră în aceste momente festive și vă susține eforturile depuse în activitatea liturgică și misionară. Vă transmitem, Preafericite Părinte Patriarh, sentimentele și gândurile noastre de apreciere, alături de mulțumirile noastre pentru relația apropiată și rodnică pe care o cultivați cu Universitatea din București. Vă asigurăm de adâncul nostru respect și de admirația pentru opera de reconstrucție spirituală pe care o întreprindeți!”

„Este mare nevoie de a uni libertatea cu responsabilitatea“

La finalul momentului festiv, Preafericitul Părinte Patriarh a rostit un cuvânt de binecuvântare și de mulțumire pentru felicitările primite și aleasa prețuire din partea distinșilor invitați, subliniind necesitatea conlucrării și cooperării diferitelor instituții ale statului român pentru binele poporului român.

„Suntem recunoscători lui Dumnezeu pentru ajutorul oferit în acești șase ani de responsabilitate deosebită ca Întâistătător și Întâislujitor al Bisericii Ortodoxe Române și, în același timp, mulțumim oamenilor prin care Dumnezeu lucrează. Noi îi cerem ajutorul Lui, dar El trimite ajutorul Său prin oameni de suflet, oameni cu inimă largă, oameni cu o conștiință profundă a ceea ce înseamnă Biserica în viața și istoria poporului român. Este o mare bucurie pentru noi când vedem că lucrăm împreună spre același scop: binele poporului român. În epoca actuală se constată o creștere a individualismului și o diminuare a simțului lucrării pentru binele comun. După cum spuneau și conducătorii Uniunii Europene la întâlnirea cu liderii religioși europeni de anul acesta, cam toate instituțiile se află într-o anumită criză de credibilitate, și pentru că a crescut mult individualismul, dar și pentru că în libertate așteptările oamenilor sunt foarte mari. Aceasta se vede și în Biserică. Oamenii sunt mai pretențioși pentru că simt că este nevoie de cooperare și de întraajutorare, și dacă instituția nu răspunde nevoilor credincioșilor, scade în apre-

cierea lor, de aceea este mare nevoie de a uni libertatea cu responsabilitatea“.

Patriarhul României a vorbit și despre necesitatea intensificării educării generației tinere a României în spiritul valorilor creștine și naționale. În acest sens a amintit de un important eveniment care este programat la 12 noiembrie 2013: o ședință a Academiei Române în Palatul Patriarhiei despre secularizarea averilor bisericești din anul 1863. După 150 de ani de la acest eveniment, vor fi analizate motivațiile actului legislativ și consecințele în viața României. Cu această ocazie a fost anunțată și lansarea primului volum din monumentală lucrare *Istoria monahismului românesc*, alcătuită în comun de Patriarhia Română și Academia Română.

La acest moment festiv din Palatul Patriarhiei au participat ierarhi ai Sfântului Sinod, preoți și ostenitori din cadrul Administrației Patriarhale și din cadrul Centrului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, profesori de teologie de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București și de la școlile de teologie liceale din Arhiepiscopia Bucureștilor. **(Marius Nedelcu, Cristian Bostan)**

Inaugurarea noului sediu al Serviciului de colportaj „Lumini de sărbători”

Noul sediu al Serviciului de colportaj „Lumini de sărbători I” al Arhiepiscopiei Bucureștilor a fost inaugurat luni, 30 septembrie. Slujba de sfințire a fost săvârșită de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, înconjurat de ierarhi membri ai Sfântului Sinod, preoți și diaconi.

Noul sediu are la parter depozit de carte și obiecte bisericești, iar la etaj sunt birourile Serviciului colportaj. „Cu ajutorul lui Dumnezeu am sfințit acest spațiu dedicat icoanelor, cărților și obiectelor bisericești în general, spațiu ce reprezintă un depozit de aprovizionare. Este o lucrare necesară, pentru că obiectele bisericești trebuie alese. Trebuie să cultivăm frumusețea și eleganța liturgică. E mai bine să ai mai puține icoane, dar de calitate decât o mulțime de icoane, care nu sunt suficient de bine făcute, nu sunt suficient de ortodoxe și nici suficient de artistic lucrate. De aceea trebuie și o cultură a selecției icoanelor și obiectelor bisericești, deoarece binecuvântarea spune: «Binecuvântează, Doamne, pe cei ce iubesc frumusețea Casei Tale», care înseamnă și bună-cuviință, dar și frumusețe liturgică. Când iubim pe

cineva, îi oferim nu rebuturi, nu lucruri de care nu mai avem nevoie, ci lucrurile cele mai frumoase. Tot așa, atunci când arătăm evlavie față de Dumnezeu și dragoste față de sfinții Lui, trebuie să ne străduim să avem icoane frumoase și cărți sănătoase din punctul de vedere al credinței și al conținutului”, a explicat Patriarhul României.

Sediul Serviciului de colportaj este destinat parohiilor, protoierilor, mănăstirilor și eparhiilor din România. „După 4 ani de lucrări, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, am reușit să inaugurăm acest sediu al Serviciului de colportaj aflat în plină expansiune. Era necesar un spațiu destinat vânzării angro de obiecte bisericești (...). Aici se pot găsi cărți așezate tematic, veșminte, materiale pentru veșminte și obiecte de uz liturgic”, a spus pr. protosinghel Ioachim Bejenariu, directorul Serviciului de colportaj al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

La final, cei care au contribuit la amenajarea și dotarea noului depozit de colportaj au primit din partea Patriarhului României distincții și diplome de onoare. În cadrul aceluiași eveniment a fost prezentat și catalogul produselor Serviciului de colportaj.

Întrunire a Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei

Ierarhii membri ai Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei s-au întrunit luni, 30 septembrie, în ședință de lucru la Reședința patriarhală. Lucrările au fost deschise de către președintele Sinodului Mitropolitan, Preafericitul Părinte Daniel, Arhiepiscopul Bucureștilor, Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, Locțiitor al tronului Cezareei Capadociei și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. S-a discutat despre alcătuirea unui comitet coordonator pentru editarea albumului ilustrând ctitoriile Sfântului Constantin Brâncoveanu, în contextul proclamării anului 2014 ca *An comemorativ al Sfinților Martiri Brâncoveni în Patriarhia Română*. S-a pus în discuție și definitivarea textului pentru slujba Sfinților Cuvioși Ioan Casian și Gherman din Dobrogea. **(Alexandru Briciu)**

Congres internațional dedicat părintelui Dumitru Stăniloae la Patriarhia Română

În perioada 2-5 octombrie s-a desfășurat, la inițiativa și cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Congresul Internațional de Teologie „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae astăzi”. Evenimentul organizat de Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române și Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București, cu sprijinul Secretariatului de Stat pentru Culte, a avut loc la Palatul Patriarhiei din București. La congres au participat ierarhi și profesori de teologie din țară și din străinătate (Germania, Franța, Rusia, Ucraina, Grecia, Serbia, Statele Unite ale Americii) care cunosc și promovează teologia părintelui Dumitru Stăniloae în țările din care provin. În cadrul congresului au fost abordate următoarele direcții tematice: „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae în teologia academică, în țară și în străinătate”; „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae în viața și spiritualitatea monahală”; „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae în cultura laică”.

Joi, 3 octombrie, a avut loc în Aula Mare „Teoctist Patriarhul” sesiunea festivă de deschidere a lucrărilor congresului, moderată de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, în cadrul căreia au fost rostite cuvântul de deschidere al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, precum și mesaje din partea unor instituții ale statului și din partea participanților la acest eveniment. Tot în prima parte a zilei de joi, 3 octombrie, în Sala „Europa Christiana” din Palatul Patriarhiei a fost vernisată expoziția „Opera Părintelui Stăniloae”, organizată de Biblioteca Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Sesiunea festivă, deschisă de către Patriarhul României, care a rostit cuvântul *Anul comemorativ «Dumitru Stăniloae» - recunoștință, comuniune și conclurare*, a continuat cu mesajul din partea Secretariatului de Stat pentru Culte, transmis de Domnul Victor Opaschi, secretar de stat, care a subliniat că evocarea personalității celui mai de seamă teolog român modern reprezintă un imens serviciu adus societății românești, care are din ce în ce mai multă nevoie de modele, iar astfel de modele nu trebuie să fie puse în vitrină și contemplate cu melancolie, ci reactualizate și promovate în permanență. „Este rolul teologilor să scoată în evidență virtuțile sale duhovnicești. Eu însă vreau să subliniez că părintele Stăniloae leagă Occidentul raționalist de Orientul contemplativ. Astăzi, părintele Stăniloae nu mai este doar celebrul teolog român. El este un european care oferă țării noastre vocație europeană deplină și ne individualizează ca națiune. Părintele Stăniloae a ridicat teologia românească la rang de știință. A știut poate cel mai bine să așeze într-un singur discurs, deopotrivă duhovnicesc

și științific, religiozitatea atât de profundă a românilor. A legat în același discurs teologic trăirea credinciosului simplu de la țară de teoriile complexe ale filosofiei germane. A explicat viața în Hristos atât pe înțelesul intelectualilor, cât și pe înțelesul oamenilor simpli. Pentru mine, părintele Stăniloae este chiar mai actual în secolul al XXI-lea decât în secolul trecut”, a spus Victor Opaschi.

Datorită rigorii sale științifice și probității sale intelectuale, opera părintelui Dumitru Stăniloae este cunoscută astăzi și în mediul academic occidental, și nu numai. Complexitatea personalității și a operei sale a determinat primirea părintelui Dumitru Stăniloae în Academia Română. În acest sens, acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, l-a numit pe părintele Stăniloae cel mai mare filosof-teolog al României, dar și un mare patriot. „Ca slujitor al științei, m-am oprit asupra următoarelor cuvinte ale părintelui Stăniloae: «Să vorbim despre știință și credință. Știința ne lasă închiși în descoperirea legilor diferitelor existențe, dar nu vrea să știe că aceste legi trebuie să

fie de la Cineva mai presus de legi. Ea nu explică nimic, descrie numai. Descrie mai mult legile lumii materiale. În secolul al XIX-lea se credea că știința poate să cunoască și cele spirituale, dar nu le poate cunoaște». La aceste cuvinte ale părintelui Stăniloae ar trebui să se gândească fiecare om al științei, a subliniat acad. Ionel Haiduc.

Mesajul din partea Universității București a fost transmis de către prof. univ. dr. Mircea Dumitru, rectorul acestei instituții, care a subliniat complexitatea spiritualității noastre ortodoxe și contribuția marelui teolog român, ce s-a impus prin profunzimea spirituală, prin investigarea completă a izvoarelor și claritatea expunerii. „Părintele Stăniloae este, prin copleșitoarea sa operă și prin influența pe care a exercitat-o, cel mai important și fecund teolog ortodox al veacului XX (...). Savant de o adâncă și subtilă cultură teologică și umanistă, suflet cald și luminat, de o rară blândețe, bunătate și sensibilitate, așa cum îl evocă cei care îl descriu și l-au cunoscut, părintele Dumitru Stăniloae nu concepea teologia altfel decât ca pe o întâlnire autentică și vie a oamenilor obișnuiți cu Dumnezeu Cel viu. Forța mereu actuală a teologiei părintelui Stăniloae izvorăște din puterea iubirii. Opera sa poate fi interpretată ca un răspuns dat iubirii lui Dumnezeu. Fără îndoială că și studierea, exegeza și descifrarea semnificațiilor operei părintelui Dumitru Stăniloae izvorăsc din aceeași iubire pentru înțelegere, cunoaștere și adevăr pe care exegeții săi o arată față de ideile profesorului și față de dezvoltarea lor. Așa cum spunea chiar profesorul însuși, teologia sa își va împlini rostul prin plămădirea și cultivarea în sufletele și mințile celor care se apleacă asupra ei a puterii iubirii de a dezvolta ideile teologice“, a reliefat prof. univ. dr. Mircea Dumitru.

După sesiunea festivă de deschidere a lucrărilor congresului au urmat trei comunicări științifice.

La finalul sesiunii a II-a a congresului, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a acordat, în semn de prețuire pentru contribuția pe care o aduc la promovarea operei și gândirii părintelui Dumitru Stăniloae, *Diploma și Medalia omagială „Părintele Dumitru Stăniloae“* doamnei Lidia Stăniloae și profesorului Mircea Dumitru, rectorul Universității București, după care cei prezenți în

Aula „Teotist Patriarhul“ au vizionat filmul documentar *Părintele profesor Dumitru Stăniloae*, realizat de Televiziunea Trinitas a Patriarhiei Române.

În cadrul celor opt sesiuni de comunicări științifice și dezbateri, desfășurate pe parcursul a două zile, au prezentat referate și au luat parte activă: Înaltpreasfințitul Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, IPS Irineu, Mitropolitul Olteniei, PS Mitrofan Kodic, Episcopul sârb al Americii de Est, pr. prof. univ. dr. Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, pr. prof. univ. dr. Ioan Teșu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae“ din Iași, Doamna Elena Solunca-Moise, redactor principal al revistei *Academica* a Academiei Române și purtător de cuvânt al acestei instituții, Lidia Stăniloae, fiica teologului român, prof. univ. dr. Hermann Pitters, pr. dr. Jean Boboc, pr. dr. Ioan Ioniță, prof. univ. dr. Christos Arabatzis, arhim. prof. Marcel Pavuk, conf. univ. dr. Ciprian Streza, conf. univ. dr. Emil Bartoș, pr. prof. dr. Dumitru Megheșan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Oradea, părintele Marc-Antoine Costa de Beauregard, Parohia Louveciennes, Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale, prof. dr. Sergey Chiursanov, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Moscova, pr. prof. dr. Adrian Niculcea, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Constanța, Părintele lect. dr. Gheorghe Holbea, prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, pr. prof. univ. dr. Ioan Tulcan, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, publicistul Costion Nicolescu, pr. prof. dr. Viorel Ioniță, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, părintele profesor Valer Bel de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, părintele profesor Sterea Tache de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, conf. dr. Adrian Lemeni, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, pr. prof. dr. Vasile Stanciu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, pr. prof. Vadim Bogoslovski de la Academia Teologică din Sankt Petersburg, prof. dr. Daniel Munteanu de la Facultatea de Teologie

Ortodoxă din cadrul Universității Valahia din Târgoviște, pr. lect. dr. Sorin Șelaru de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, pr. prof. univ. dr. Constantin Pătuleanu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, pr. prof. dr. Aurel Pavel de la Facultatea de Teologie Ortodoxă, a fost prezentată comunicarea profesorului em. dr. Jürgen Moltmann (de către pr. prof. dr. Viorel Ioniță), prof. dr. Cristinel Ioja de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, pr. conf. dr. Gheorghe Zamfir de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Craiova, pr. conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna“ din Sibiu ș.a.

Parastas la Mănăstirea Cernica

Sâmbătă, 5 octombrie, a avut loc, la Mănăstirea Cernica, slujba Parastasului, săvârșită de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, la care au participat Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, arhimandriți, preoți, participanții la lucrările congresului, credincioși care l-au cunoscut personal sau prin intermediul vastei sale opere teologice. La slujba Parastasului, Patriarhul României a rostit, în Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae“ a Mănăstirii Cernica, cuvântul intitulat *Odihnă în pacea și iubirea Preasfintei Treimi*.

După cuvântul Preafericirii Sale, pr. prof. dr. Viorel Ioniță, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, a prezentat volumul *Părintele Dumitru Stăniloae - mărturii și evocări*, apărut la Editura „Cuvântul Vieții“ a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, volum elaborat la inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel de către arhim. Timotei Aioanei, exarh cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor, și de pr. Nicolae-Cristian Cădă, consilier cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

În încheiere, clerul și credincioșii au mers la mormântul din cimitirul mănăstirii, unde s-a săvârșit un Trisaghion pentru părintele Dumitru Stăniloae și prezbitera Maria, soția sa. **(Ioan Bușagă, Ștefan Sfarghie, Marius Nedelcu)**

Recunoștință, comuniune și conlucrare

Cuvântul rostit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, la deschiderea Congresului Internațional „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae astăzi”, Palatul Patriarhiei, 2-5 octombrie 2013

Cu multă bucurie salutăm pe toți participanții la lucrările Congresului Internațional „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae astăzi”, organizat de Patriarhia Română prin Sectorul teologic-educational și Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București.

Despre părintele profesor Dumitru Stăniloae putem vorbi numai la prezent, el fiind o făclie de Înviere pentru teologia și spiritualitatea Bisericii noastre. Purtător al unei mărturii teologice și spirituale mature și rodnice, luminoasă și plină de speranță, părintele Dumitru Stăniloae rămâne pentru noi un mare

dar pe care Dumnezeu ni l-a făcut, precum și o frumoasă pildă care trebuie să ne inspire constant.

Ținând seama de acest dar pe care Dumnezeu l-a făcut Bisericii noastre prin persoana și opera părintelui Dumitru Stăniloae, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2013 *An comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae în școlile de teologie din Patriarhia Română*, deoarece în acest an se împlinesc 110 ani de la nașterea sa și 20 de ani de la trecerea sa la cele veșnice.

Astfel, la nivelul Patriarhiei Române, în cuprinsul anului 2013, au fost organizate mai multe evenimente

de comemorare și omagiere a părintelui Dumitru Stăniloae, dintre care enumerăm:

I. Concursul Național „Părintele Dumitru Stăniloae - 110 ani de la naștere și 20 de ani de la trecerea sa la cele veșnice”, organizat prin Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române în toate școlile teologice din țară, atât la nivel liceal, cât și la nivel universitar.

Concursul a fost structurat pe două secțiuni:

1. Pentru nivelul liceal (seminarial): „Viața și opera părintelui Dumitru Stăniloae”.

2. Pentru nivelul universitar: „Tradiție și originalitate în teologia

părintelui Dumitru Stăniloae“.

Concursul s-a desfășurat în trei etape, astfel:

1. Etapa eparhială (15 noiembrie 2012 - 14 ianuarie 2013).

2. Etapa mitropolitană (15 ianuarie - 14 martie 2013).

3. Etapa națională (15 martie - 10 mai 2013).

La etapa eparhială a concursului au participat peste 150 de elevi seminariști și aproximativ 50 de studenți de la facultățile de teologie. La etapa mitropolitană au participat 38 de elevi seminariști și 12 studenți, iar la etapa națională au participat 6 elevi seminariști și 6 studenți.

Câștigătorii de la etapa eparhială și de la etapa mitropolitană au fost premiați de ierarhii locului, iar câștigătorii la etapa națională au fost premiați de Patriarhia Română la sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, 21 mai 2013, hramul istoric al Catedralei patriarhale, în acest *An omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena*, premiile constând în bani, precum și cărți de teologie ale părintelui Dumitru Stăniloae.

II. Tot în vederea unei mai bune cunoașteri a teologiei părintelui Dumitru Stăniloae, săptămânalul „*Lumina de Duminică*“ al Patriarhiei Române a publicat anul acesta în fiecare număr câte un text intitulat „*Cuvânt teologic al părintelui Dumitru Stăniloae*“, ilustrând astfel mesajul Evangheliei fiecărei duminici de peste an.

III. De asemenea, Radio TRINITAS și TRINITAS TV au realizat de-a lungul anului mai multe emisiuni dedicate personalității și operei părintelui Stăniloae, iar astăzi, în partea de început a acestui congres, va fi difuzat filmul documentar „*Părintele Stăniloae*“, realizat de postul de televiziune TRINITAS al Patriarhiei Române.

IV. Menționăm, de asemenea, eforturile multor eparhii și școli de teologie care au marcat *Anul comemorativ Dumitru Stăniloae* prin organizarea mai multor conferințe, simpozioane și manifestări științifice, toate având ca temă viața și opera marelui teolog român.

V. Evenimentele de omagiere a părintelui Dumitru Stăniloae organizate direct de Patriarhia Română sunt: festivitatea de premiere a *Concursului național teologic „Părintele Dumitru*

Stăniloae“ (21 mai 2013), *Congresul Internațional „Receptarea operei părintelui Dumitru Stăniloae astăzi”* (2 - 5 octombrie 2013), *pomenirea liturgică de la Mănăstirea Cernica* (5 octombrie 2013), precum și *momentul comemorativ din cadrul ședinței solemne a Sfântului Sinod*, care va avea loc în ziua de 28 octombrie 2013.

Textul comunicării noastre pentru acest congres internațional se intitulează: „*Părintele Stăniloae - creator al unei sinteze neo-patristice în teologia ortodoxă contemporană*“. El va fi publicat în volumul dedicat lucrărilor acestui congres.

În cuprinsul textului am evidențiat faptul că întreaga operă a părintelui Dumitru Stăniloae, cel mai mare teolog ortodox al secolului XX, poate fi definită ca **o sinteză neo-patristică creatoare**. Acest adevăr a fost remarcat de către teologi străini, care au constatat că părintele Dumitru Stăniloae a împlinit, de fapt, un deziderat, un mesaj și un program, fixat în anul 1936, la Atena, cu ocazia primului *Congres al Facultăților de Teologie Ortodoxă*. Acolo s-a arătat foarte clar că teologia ortodoxă din toate țările are nevoie de o eliberare de sub tutela teologiei scolastice, numită atunci „*captivitate babilonică*“ de către patrologul rus George Florovsky. Așadar, programul era eliberarea teologiei ortodoxe de metoda scolasticii occidentale, care în aparență dădea o anumită siguranță, dar care nu era o teologie profund legată de viața și de misiunea Bisericii. De fapt, la Atena s-a cerut ca toți teologii ortodocși să se *întoarcă la izvoare* și să lucreze pentru o sinteză neo-patristică.

Părintele Stăniloae a realizat această sinteză neo-patristică nu doar citind, citând și traducând operele Sfinților Părinți, ci *continuând în duhul Sfinților Părinți reflecția teologică ortodoxă într-un mod creator*. El nu se referă doar la teologia Sfinților Părinți, cum fac mai mulți dintre teologi, ci *preia temele majore din literatura patristică, le adâncește și le continuă într-o formă creatoare, în dialog cu contextul socio-cultural și misionar al epocii noastre*. Asemenea Sfântului Maxim Mărturisitorul și asemenea Sfinților Părinți capadocieni: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Grigorie de Nisa, care cunoșteau cultura vremii lor și prezentau Evanghelia ca lumină de mântuire pen-

tru om, în integralitatea lui, și pentru creație, părintele Stăniloae a studiat cu atenție nu numai Tradiția Bisericii, ci și cultura răsăriteană și occidentală contemporană. El a beneficiat de studii în România și de burse în străinătate (München, Berlin, Paris, Belgrad), pe care le-a folosit cu multă rodnicie, cu mare eficiență. Prin urmare, proiectul congresului din 1936 a avut consecințe benefice, roditoare. Mai mulți teologi ortodocși greci și ruși au lucrat în această direcție, mai ales cei care, din cauza emigrației, au ajuns să mărturisească Ortodoxia în Occident, însă părintele Stăniloae a reușit să realizeze o amplă sinteză teologică neo-patristică creatoare, dinamică, interdisciplinară: dogmatică, filocalică și liturgică.

Sinteza neo-patristică creatoare a părintelui Dumitru Stăniloae este un model care trebuie urmat în toată teologia noastră *pentru a rămâne constant fideli Sfintei Evanghelii a lui Hristos, pentru a ne menține neîntrerupt în comuniune cu Sfinții Părinți ai Bisericii și pentru a elabora astăzi o teologie misionară, care leagă textul Sfintelor Scripturi cu contextul istoric al vieții creștine, pentru a fi cu adevărat știință a mântuirii și a vieții veșnice*.

Sinteza teologică și spirituală realizată de părintele Stăniloae în teologie trebuie continuată, adâncită, amplificată, ținând seama de noile probleme, dar și de noile șanse misionare ale timpului nostru.

Părintele Stăniloae ne spunea adesea că se bucură mult nu doar când îl cităm în vorbirea sau scrisul nostru, ci *mai ales când continuăm ceea ce a început el*. Să ne ajute Dumnezeu tuturor ca să putem urma pilda lui!

Felicităm pe toți organizatorii și participanții la lucrările acestui Congres Internațional de Teologie, care își propune să evidențieze aspecte actuale ale receptării operei părintelui Stăniloae în viața Bisericii: de la teologia academică la spiritualitatea monahală, de la cultura laică românească la contextul teologic internațional, depășind granițe geografice și bariere lingvistice, spre intensificarea comuniunii în iubirea Preasfintei Treimi și extinderea misiunii Bisericii lui Hristos în lume.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Simpozion omagial „Părintele Ene Braniște - 100 de ani de la naștere“

La Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, a avut loc joi, 10 octombrie, Simpozionul omagial „Părintele profesor Ene Braniște - 100 de ani de la naștere“.

Omagierea părintelui profesor Ene Braniște (1913-1984) la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ a fost precedată de Sfânta Liturghie săvârșită în Catedrala mitropolitană „Sfântul Spiridon“ - Nou (paraclis patriarhal) din București, de către Înaltpreasfințitul Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, înconjurat de un sobor de slujitori format din preoți profesori de teologie, în prezența Înaltpreasfințitului Laurențiu, Mitropolitul Ardealului. După Sfânta Liturghie, cei doi ierarhi au săvârșit împreună cu soborul de slujitori slujba Parastasului pentru părintele Ene Braniște.

În Amfiteatrul „Pr. Prof. Dumitru Stăniloae“ al Facultății de Teologie Ortodoxă din București, simpozionul omagial a debutat cu o sesiune festivă, moderată de părintele Ștefan Buchiu, decanul facultății, la care au participat Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, Înaltpreasfințitul Mitropolit Laurențiu, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian, profesori de teologie, invitați, rude ale părintelui Ene Braniște și numeroși studenți.

Patriarhul României a rostit, în deschiderea simpozionului, cuvântul intitulat „Părintele profesor Ene Braniște - Un mare dascăl al teologiei românești“.

În continuare, Înaltpreasfințitul Mitropolit Laurențiu a susținut prelegerea intitulată „Sfânta Liturghie în preocupările și viața părintelui profesor doctor Ene Braniște“. „Studierea și aprofundarea semnificației teologice a Sfintei Liturghii au marcat activitatea științifică și personalitatea preotului și profesorului de teologie Ene Braniște.

Din slujirea și trăirea misterului Sfintei Liturghii au izvorât atât forța credinței sale de adevărat slujitor al lui Dumnezeu, cât și dragostea fără de margini față de preoție ca instituție dumnezeiască, față de slujirea divină și față de slujitorii sfințelor altare, oferindu-se pe sine ca dascăl tuturor, drept pildă de urmat și model de slujitor. Părintele Ene Braniște avea un profund și pilduitor cult al sfințeniei, cultivat și însușit în ambianța dumnezeiască a Sfintei Liturghii, determinat de scopul dublu al acesteia: sfințirea darurilor în vederea sfințirii credincioșilor. Sensibilitatea față de sacru l-a determinat să acorde întotdeauna cuvenită oricărui element legat de lucrarea sfințitoare din cadrul Bisericii, de la obiectele liturgice la rânduielile și materiile sfinte și sfințitoare, numindu-le pe fiecare după valoarea lor: Sfânta Biserică; Sfânta Liturghie; Sfântul Botez; Sfântul Altar; Sfintele Icoane“, a spus IPS Mitropolit Laurențiu.

Evocarea personalității părintelui Ene Braniște a continuat cu prelegerea susținută de Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Casian, care a povestit despre primul moment în care s-a întâlnit cu viitorul profesor și îndrumător al Înaltpreasfinției Sale: „Eram elev la Seminarul Teologic Ortodox «Chesarie Episcopul» din Buzău, în anul terminal, în fața rigurosului examen de diplomă. Episcopul locului, potrivit tradiției de atunci, invita un profesor universitar care să îi cunoască pe viitorii studenți teologi, acasă la ei. Generația mea a avut bucuria și șansa ca examenul de diplomă să fie prezidat de părintele profesor Ene Braniște, care mi-a spus atât: «Ne vom întâlni. Să mă cauți la București». Acesta a fost momentul întâlnirii cu un profesor sobru, înalt, cu un chip foarte timid, cu o smerenie autentică, cu capacitatea de a face din cel mai mic un interlocutor al său și cu o putere de a pătrunde în interiorul acestuia. Așa făcuse cu ani înainte și cu urmașul său la catedra Facultății de Teologie Ortodoxă din București, cu părintele Nicolae Necula, pe care l-a întâlnit pentru prima dată tot la Buzău, la examenul de diplomă».

Sesiunea festivă a fost încheiată de părintele profesor Nicolae D. Necula de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, care a prezentat comunicarea „Părintele profesor Ene Braniște - comemorarea unui secol de la naștere”. „Părintele Ene Braniște avea un stil literar unic pentru că studiasse și doi ani la Facultatea de Litere, specializarea Limba română, între anii 1945 și 1947, dar a fost dat afară pentru că a venit perioada comunistă. Vorbea extraordinar de frumos și cursiv. Folosea pentru o expresie sau pentru un cuvânt patru sau cinci variante uneori. În cursurile sale scrisul este foarte cursiv și folosea neologisme foarte rare și foarte bine întemeiate acolo unde le întrebuița. Scrisul său perfect gramatical este o delectare și astăzi. Noi, ucenicii săi, am avut avantajul că ne-a învățat să gândim și să scriem bine românește”, a spus părintele profesor Nicolae D. Necula.

În cadrul simpozionului au prezentat lucrări științifice și cuvinte de evocare: pr. prof. Viorel Sava de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași; părintele arhimandrit Zarek Baronian, vicarul Eparhiei Armene din România; prof. univ. dr. Reinhard Thoele de la Universitatea din Halle-Wittenberg; pr. conf. dr. Marian Vâlcu de la Facultatea de Teologie și Științele Educației din Târgoviște; pr. lect. dr. Lucian Farcașiu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad; asist. Cezar Login de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și pr. dr. Nicolae Cojocaru. (Marius Nedelcu)

Părintele profesor Ene Braniște - un mare dascăl al teologiei românești

Cuvântul rostit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, la deschiderea Simpozionului omagial „Părintele Ene Braniște - 100 de ani de la naștere”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, București, joi, 10 octombrie 2013

Cu multă bucurie salutăm pe toți participanții la lucrările simpozionului dedicat comemorării unui secol de la nașterea părintelui profesor Ene Braniște (12 octombrie 1913), organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București.

Pentru a doua oară în această toamnă, Facultatea de Teologie din București îmbracă haine de sărbătoare, de această dată pentru a comemora un alt profesor care aparține generației de aur a teologiei românești, și anume părintele Ene Braniște (1913-1984), după ce în zilele de 2-5 octombrie 2013 a fost comemorat părintele Dumitru Stăniloae.

Acest simpozion, intitulat „Părintele Ene Braniște - 100 de ani de la naștere”, se constituie într-un act de aducere aminte și de omagiere a memoriei acestui vrednic slujitor al Bisericii noastre și își propune să evidențieze actualitatea teologiei sale, vocația, erudiția și profunzimea scrierilor, pentru care este considerat unul dintre cei mai de seamă teologi liturgiști ai Ortodoxiei românești.

Vreme de 45 de ani, pr. prof. dr. Ene Braniște s-a ostenit cu predarea *Teologiei liturgice*, a *Teologiei pastorale* și a *Artei creștine*, mai întâi ca asistent, la Facultatea de Teologie a Universității din București, între anii 1938-1950, apoi în calitate de conferențiar, din 1 aprilie 1950 până în 15 octombrie 1950, și profesor, din 1950 până în 1 octombrie 1982, când s-a pensionat, la limita de vârstă, de la fostul Institut Teologic Universitar din București, astăzi Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” a Universității din București.

Dedicat cu multă abnegație, în toată activitatea sa de profesorat, acestui mănunchi de științe teologice: *Liturgică*, *Pastorală* și *Artă creștină*, părintele Ene Braniște s-a străduit să arate că întreaga slujire liturgică este izvor de sfințire, de comuniune și cultură, de continuitate și unitate ortodoxă creștină.

De altfel, și scrisul său teologic s-a desfășurat tot în slujba acestor trei discipline, determinându-l să devină un foarte bun specialist, îndeosebi în domeniul Teologiei liturgice, *inima vieții spirituale a Bisericii Ortodoxe*.

Argeșean de origine, fiu de învățător, născut la 12 octombrie 1913, părintele Ene Braniște a urmat, după școala generală, cursurile Seminarului Teologic din Curtea de Argeș, între anii 1925-1933, ale Facultății de Teologie a Universității din București, între anii 1933-1937, și pe cele de doctorat, obținând titlul de *doctor în teologie* în anul 1943, cu teza de doctorat „*Explicarea Sfintei Liturghii după Nicolae Cabasila*”, sub îndrumarea marelui profesor Petre Vintilescu.

În anul 1938 a fost numit asistent la Facultatea de Teologie a Universității din București, trecând apoi prin toate treptele universitare, până la cea de profesor conducător de doctorat, și a activat, din anul 1950 până în anul 1982, la Institutul Teologic Universitar din București.

În perioada 1 ianuarie 1970 - 10 iulie 1971 a îndeplinit funcția de prorector al Institutului Teologic Universitar din București, iar în perioada 15 decembrie 1980 - 1 octombrie 1982 pe cea de rector al aceluiași institut, conducând cu multă competență și demnitate această instituție de înaltă cultură teologică.

La 26 octombrie 1940 a fost hirotonit diacon, iar la 15 mai 1950 preot, pe seama Paraclisului „*Sfânta Ecaterina*” al Institutului Teologic, unde a slujit până la pensionare.

Părintele Ene Braniște a îndeplinit și funcții în Administrația Patriarhală. A fost vicepreședinte al *Comisiei de pictură a Patriarhiei Române* (1968-1983), membru în *Comitetul tehnic al Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române*, precum și membru al *Adunării eparhiale* și al *Consiliului eparhial* al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Totodată, a fost îndrumător de redacție la revista „*Studii Teologice*”, membru în *Comisia de editare a colecției „Părinți și scriitori bisericești”* și în *Comisia pentru uniformizarea cântărilor bisericești*.

Ca profesor de teologie, părintele prof. Ene Braniște a reprezentat Biserica Ortodoxă Română peste hotare: în Anglia, Germania, Armenia, Franța, Grecia, Elveția și Austria, făcând parte din delegații oficiale sau participând personal la diferite conferințe, congrese, simpozioane sau dialoguri teologice, unde a făcut dovada profunde sale pregătiri teologice, a disponibilității spre dialog cu alte confesiuni creștine, dar mai ales o cunoaștere temeinică și în detaliu a bogăției de simboluri a istoriei și spiritualității teologiei liturgice ortodoxe, pe care a slujit-o pretutindeni cu o competență și pricepere admirabile.

Timp de patru decenii și jumătate a desfășurat o deosebită activitate didactică, formând multe generații de teologi. A manifestat exigență, sobrietate și noblețe și a oferit sprijin în afirmarea tinerilor teologi.

A desfășurat o imensă muncă de cercetare științifică, atestată de impresionantul număr de lucrări publicate. Dintre acestea, cele mai cunoscute sunt: „*Explicarea Sfintei Liturghii după Nicolae Cabasila*” (teza de doctorat), publicată în anul 1943, „*Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii de Nicolae Cabasila*” (traducere din limba greacă), 1946; „*Tipic bisericesc*”, 1976 - în colaborare; „*Liturgica teoretică. Manual pentru seminarele teologice*”, 1978 - în colaborare; „*Liturgica specială pentru institutele teologice*”, 1980; „*Liturgica generală cu noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină*”, 1985; „*Cântările Pentecostarului*”, 1980 - în colaborare; „*Anastasimatarul uniformizat*”, „*Utrenierul sau Cântările Utreniei de Duminică ale celor opt glasuri bisericești*”, 1954 - în colaborare.

Toate aceste lucrări au cunoscut mai multe ediții până în prezent, iar manualele sale de liturgică pentru seminarii sau facultate sunt temeinice și sistematice, expuse într-o frumoasă limbă literară, actuale și normative pentru timpul nostru.

Pentru *Teologie Pastorală*, cursul său a rămas nepublicat, deși o bună parte din prelegeri au văzut lumina tiparului.

În afară de aceste cursuri, părintele Ene Braniște a publicat 76 de

studii de Liturgică, 17 studii de Pastorală, 40 de predici și cuvântări, 26 de studii și articole cu un conținut variat (omiletic, catehetic, de literatură patristică, muzică bisericească, manuale de religie), 29 de cuvântări, cronici, note, reportaje, prefețe, 89 de recenzii și note bibliografice, 7 studii și conferințe tipărite în străinătate.

Activitatea științifică de cercetare a părintelui Ene Braniște îmbrățișează toate laturile și aspectele care țin de specialitate și de nevoile slujitorilor și credincioșilor.

Uniformizarea cultului divin, combaterea inovațiilor, reflectarea evenimentelor importante din viața Bisericii noastre, probleme liturgice de interes general pentru Ortodoxie, cultul liturgic al celorlalte Biserici și confesiuni creștine, uniformizarea calendarului, a datei Paștelui, postul bisericesc și altele au fost teme majore în scrisul său.

Diortosirea cărților de cult a fost o altă parte a preocupărilor sale, revizuiind, după textele originale, mai multe cărți de slujbă tipărite la București: „*Catavasierul*” (1959), „*Pentecostarul*” (1973), „*Octoiul Mare*” (1975), precum și ediția „*Liturghierului*” din anul 1980.

Studiile și lucrările elaborate de părintele prof. Ene Braniște, pe lângă valoarea științifică, prezintă un mare interes practic. Aceste studii se disting prin acribia metodei de lucru, prin temeinicia și seriozitatea informațiilor și a documentării, prin logica, limpezimea și cursivitatea expunerii, prin grija pentru corectitudinea și frumusețea formei stilistice și verbale.

Pe părintele Ene Braniște l-am cunoscut personal în anii studiilor de doctorat la Institutul Teologic Universitar din București (1974-1976). Era, în același timp, competent și exigent, academic și pastoral, bun patriot și deschis spre universal.

Părintele Ene Braniște era un profesor erudit și un bun liturg, slujind la Sfântul Altar cu evlavie și solemnitate, trăind prezența misterului divin în mijlocul poporului dreptcredincios. Nu a avut copii, dar a format mulți ucenici care au devenit ierarhi, profesori sau buni preoți de parohie, știind să pună în evidență profunzimea teologică și frumusețea spirituală pe care le conține viața liturgică ortodoxă.

Bun cunoscător al limbilor clasice (greaca și latina) și al câtorva limbi moderne (franceza, germana și italiana), părintele Ene Braniște aduce, prin scrisul său, o vastă și solidă contribuție la dezvoltarea disciplinelor teologice *Liturgică*, *Pastorală* și *Artă creștină*. El rămâne peste timp un mare dascăl al teologiei românești.

Felicitim pe toți organizatorii simpozionului și binecuvântăm pe toți participanții luminați de cultivarea recunoștinței față de darurile lui Dumnezeu revărsate în oameni și cultivate de aceștia spre binele Bisericii.

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Patriarhul Bisericii Maronite din Liban în vizită la Patriarhia Română

În ziua de 13 septembrie 2013, la Palatul Patriarhiei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit pe Eminența Sa Cardinalul Mar Bechara Boutros al-Rahi, Patriarhul Bisericii Maronite din Liban, aflat în România cu ocazia sfințirii bisericii comunității maronite din București.

La întrevvedere au mai participat Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, Exarh patriarhal, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan Robu, Arhiepiscop și Mitropolit romano-catolic de București, și doamna Rana Mokadem, Ambasadorul Libanului în România.

Patriarhul Bisericii Maronite din Liban a mulțumit pentru primire și a făcut o prezentare a situației dificile prin care trec popoarele din Orientul Mijlociu în ultima perioadă, situație care pune în pericol bunele relații tradiționale de secole dintre comunitățile creștine și musulmane din această regiune. Astăzi este necesar ca împreună creștinii și musulmanii să lucreze pentru pace și stabilitate în zonă.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat oaspetelui un cuvânt de întâmpinare și a transmis un mesaj de solidaritate cu Bisericile creștine din Orientul Mijlociu, precizând că în Siria și Liban există și două parohii ortodoxe românești: la Damasc și Beirut. Patriarhul României a vorbit și despre *Rugăciunea pentru pace în Orientul Mijlociu*, săvârșită în bisericile și mănăstirile din Patriarhia

Română la sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului (8 septembrie 2013). De asemenea, a exprimat speranța că, prin rugăciune și acțiune comună pentru pace, vor fi depășite aceste momente dificile din Orientul Mijlociu și alte regiuni ale lumii confruntate cu stări conflictuale. (Biroul de presă al Patriarhiei Române)

Președintele Parlamentului Greciei în vizită la Patriarhia Română

Marți, 15 octombrie 2013, la Palatul Patriarhiei, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a primit pe domnul Evangelos Meimarakis, Președintele Parlamentului Greciei, aflat într-o vizită oficială în România, însoțit de o delegație parlamentară elenă.

La întrevvedere a mai participat Excelența Sa domnul Grigorios Vassiloconstandakis, Ambasadorul Republicii Elene la București.

Președintele Parlamentului Greciei a mulțumit pentru primire și a subliniat importanța cooperării între parlamentarii din țările cu populație majoritar ortodoxă pentru promovarea principiilor și valorilor creștine în societatea de azi.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a evidențiat relațiile tradiționale de prietenie dintre cele două Biserici și popoare ortodoxe, precum și *necesitatea unei mărturii comune mai puternice a credinței și valorilor spirituale în societate*. În același timp, Patriarhul României a reliefat *importanța dialogului și cooperării, cu scopul depășirii crizei economice și spirituale care marchează societatea contemporană*.

De asemenea, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a transmis

prin intermediul domnului Evangelos Meimarakis un mesaj fratern Preafericitului Părinte Ieronim al II-lea, Arhiepiscop al Atenei și al întregii Elade, și invitația de a vizita Biserica Ortodoxă Română. (Biroul de presă al Patriarhiei Române)

Forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult

In *Monitorul Oficial*, partea I, nr. 541 din 27 august 2013, a fost republicată Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România.

Documentul normativ reglementează cadrul metodologic referitor la formele de sprijin financiar acordate unităților de cult aparținând cultelor religioase din țara noastră, recunoscute în baza *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*.

Hotărârea de Guvern reglementează, printre altele, acordarea de sprijin financiar unităților de cult pentru următoarele domenii: plata contribuțiilor privind completarea drepturilor salariale ale personalului neclerical; restaurarea și conservarea lăcașurilor de cult (monumente istorice aparținând cultelor recunoscute din România); construirea și repararea lăcașurilor de cult; construirea și repararea sediilor administrative ale eparhiilor sau ale centrelor de cult; amenajarea și întreținerea muzeelor cultural-religioase; construirea și repararea sediilor unităților de învățământ teologic, proprietate a cultelor recunoscute etc.

De asemenea, documentul legislativ stipulează că sprijinul financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România poate fi alocat din bugetele locale ale județelor și al municipiului București, precum și din bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București.

Personalul neclerical angajat în unitățile de cult beneficiază de contribuții pentru completarea drepturilor salariale numai pentru posturile unde acesta își are funcția de bază.

Pentru obținerea sprijinului financiar sunt necesare o serie de documente, precum: cererea-tip; devizul de lucrări pentru lucrările de executat; copii după autorizația de construire pentru reparații capitale și construcții noi, după avizul eliberat de instituțiile specializate în domeniul patrimoniului cultural național (în cazul monumentelor istorice), precum și după avizul eliberat de *Comisia*

pentru pictură bisericească (în cazul lucrărilor de pictură ale lăcașurilor de cult aparținând Bisericii Ortodoxe Române); alte documente specifice tipului de activitate; avizul cultului sau unității centrale de cult, copia certificatului de înregistrare fiscală etc.

Ajutorul financiar acordat trebuie justificat de către beneficiar. Justificarea sprijinului se poate face prin diferite documente justificative prezentate în copii xerox și certificate prin aplicarea ștampilei și a semnăturii beneficiarului ajutorului financiar. Se stipulează faptul că nu sunt admise la justificare facturile plătite înainte de primirea sprijinului financiar.

Religia - serviciu public esențial

În *Monitorul Oficial*, partea I, nr. 548 din 29 august 2013 a fost publicată *Hotărârea Guvernului nr. 647/2013 privind stabilirea serviciilor publice esențiale la nivelul unităților administrativ-teritoriale*. Actul normativ reglementează aprobarea serviciilor publice esențiale fără de care unitățile administrativ-teritoriale (aflate în situație de criză financiară sau insolvență) nu pot funcționa. Prin sintagma servicii publice esențiale, actul normativ face referire la acele activități de interes general care îndeplinesc în mod regulat și

continuu o nevoie socială apreciată ca fiind de interes public. Între aceste servicii publice esențiale este enumerată și religia.

Potrivit anexei Hotărârii de Guvern, *Lista serviciilor publice esențiale fără de care unitățile administrativ-teritoriale aflate în situația de criză financiară sau insolvență nu pot funcționa* cuprinde: impozitele și taxele locale; evidența persoanelor; iluminatul public; situațiile de urgență; registrul agricol; sănătatea; amenajarea teritoriului și urbanismului; cultura; învățământul și serviciile auxiliare pentru educație; religia; alimentarea cu apă și canalizare; asistența socială; salubritatea și gestionarea deșeurilor; producerea, transportarea, distribuția și furnizarea energiei termice în sistem centralizat și autorizarea și avizarea transportului public județean și a transportului public local de călători.

Același act normativ stipulează că religia figurează în rândul serviciilor publice esențiale în limita contribuțiilor pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară, finanțate din sume defalcate din taxa pe valoare adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județului, aprobate prin Legea bugetului de stat. **(Daniel-Grigore Filimon)**

Poziția Patriarhiei Române privind proiectul Roșia Montană

Patriarhia Română reafirmă poziția Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, adoptată în ședința din 11 noiembrie 2003, prin care s-a pronunțat în defavoarea realizării proiectului Roșia Montană, pentru ca această parte a țării să poată conserva patrimoniul cultural și integritatea mediului înconjurător.

Pornind de la temeiul biblic potrivit căruia pământul este creația lui Dumnezeu, dăruită omului spre conservare și cultivare, precum și de la faptul că tipul de exploatare a minereului aurifer propus astăzi va afecta atât ecologic, cât și uman zona Roșia Montană, Biserica Ortodoxă Română reafirmă îngrijorarea față de efectele nocive ireversibile asupra mediului și patrimoniului cultural pe care

le-ar putea avea metoda de exploatare cu cianuri a bazinului aurifer Roșia Montană. Dar nu mineritul în sine este respins, ci doar metodele cu efecte nocive pentru mediul natural.

Privitor la aspectele științifice și economice ale proiectului minier propus în Parlament, *Biserica Ortodoxă Română urmărește cu atenție în continuare concluziile specialiștilor din cadrul Academiei Române, dar și demersurile factorilor responsabili ai statului român, în special ale Guvernului și Parlamentului României.*

Însă, prin atitudinea sa, Biserica Ortodoxă Română nu adoptă poziții politice partinice sau partizane și nu se implică în acțiuni de protest, ci *exprimă responsabilitatea sa spirituală și patriotică pentru patrimoniul cultural și sănătatea mediu-*

lui înconjurător, împlinind totodată și vocația sa de factor al păcii sociale, cu speranța că pentru noi venituri economice pot fi găsite alternative credibile și durabile, ca agricultura și turismul.

În acest sens, reamintim că în data de 13 mai 2013 Patriarhia Română a încheiat cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale un *Protocol de cooperare pentru promovarea satului românesc*, având între obiective promovarea valorilor tradiționale ale comunităților rurale în vederea conservării și dezvoltării patrimoniului spiritual, cultural, educațional, social și natural al satului românesc și consideră că agricultura și turismul trebuie să fie analizate și promovate cu prioritate și celeritate. **(Biroul de presă al Patriarhiei Române)**

Tipografia Cărilor Bisericești: istorie și actualitate

Istoricul Tipografiei Cărilor Bisericești pornește încă de la tipografia înființată de Mitropolitul Varlaam al Ungrovlahiei la anul 1678, în București, a patra din Țara Românească. Refăcută și extinsă în timp de către ierarhi luminați, precum mitropoliții Neofit Cretanul și Nifon Rusailă, tipografia s-a constituit în forma ei actuală abia la 17 ianuarie 1882, pe baza *Regulamentului privind revizuirea și editarea cărților bisericești* aprobat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și prin străduințele Mitropolitului-primat Calinic Miclescu, fiind numită „Tipografia Cărilor Bisericești”. În conformitate cu nou-adoptatul regulament și mulțumită noii recuzite aduse cu sprijinul Ministerului Cultelor de la Viena, cărțile

publicate de această nouă imprimerie vor avea, pentru prima oară, caracterele alfabetului latin, în locul celor chirilice întrebuințate până atunci. Una dintre aparițiile cele mai de seamă ale nou-înființatei Tipografii a Cărilor Bisericești o reprezintă revista *Biserica Ortodoxă Română*, oficios al Sfântului Sinod, a cărei principală funcție era consemnarea dezbaterilor ce aveau loc în cadrul acestuia, cât și publicarea de articole pe teme de teologie și istorie a Bisericii.

Din anul 1929, Tipografia Cărilor Bisericești a fost administrată de către Consiliul Central Bisericesc, pentru ca în 1949 să devină parte integrantă a Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

În decursul timpului, la Tipografia

Cărilor Bisericești au fost tipărite numeroase lucrări folositoare Bisericii, pornind de la Biblia în limba română a voievodului Șerban Cantacuzino, apărută la anul 1688, cât și peste 150 de ediții ale tuturor cărților de slujbă, cu litere latine, opt ediții ale textului integral al Sfintei Scripturi în limba română, ultima dintre acestea fiind cea din anul 2001 (ediție jubiliară a Sfântului Sinod), și revistele centrale bisericești, toate acestea sporind tezaurul de învățătură ortodoxă și de hrană sufletească a poporului dreptcredincios și, totodată, contribuind la propășirea limbii și culturii românești.

Tipografiei Cărilor Bisericești i-au fost aduse noi îmbunătățiri de către vrednicii de pomenire patriarhi Justinian Marina și Teoctist Arăpașu, care i-au

adăugat noi clădiri și au înzestrat-o cu utilaje noi, dar cele mai semnificative transformări din întreaga sa istorie, din toate punctele de vedere, au avut loc în timpul arhipăstoririi Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Astfel, în perioada 30 septembrie 2007 - 29 mai 2012, în cadrul Tipografiei Cărților Bisericești au văzut lumina tiparului 750.195 ex. volume carte, 870.941 ex. reviste, 435.603 ex. broșuri și acatiste, 227.930 ex. pastorale, 93.270 ex. felicitări, 2.201.700 ex. calendare foi, 49.500 ex. calendare de perete cu spiră, 765.365 calendare agendă, 63.000 ex. calendare birou, 3.305.950 ex. icoane diverse dimensiuni, baza activității productive tipografice constituind-o cărțile și revistele pregătite pentru tipar de Editurile Patriarhiei Române (Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Editura Basilica, Editura Trinitas) și Editura „Cuvântul Vieții” a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, alături de comenzile celorlalte sectoare de activitate ale Administrației Patriarhale, ale unor eparhii, mănăstiri, parohii și ale altor instituții bisericești din țară.

La inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, din nevoia firească pentru atingerea performanțelor tehnice, începând cu luna martie a acestui an, au fost efectuate lucrări ample de re tehnologizare și reamenajare a Tipografiei Cărților Bisericești.

Au fost achiziționate cele mai performante utilaje și echipamente necesare procesului tehnologic de tipărire, dintre care amintim următoarele:

- Mașina de tipar, marca *HEIDELBERG Speedmaster CD 74*, an fabricație 2004, 5 + 1 grupuri cu perfector (inversor), format 530x740 mm. Aceasta include eliminare lungă cu uscător Dry Star combinat (cuptor de uscare rapidă);
- Tipar digital, marca *XEROX Color 550* (an fabricație 2012), cu o viteză de imprimare de până la 50 coli/minut în modul color și 55 coli/minut în modul alb-negru;
- Mașină de fălțuit, model *MBO K 760/4 KL* (origine - Germania), an fabricație 2012, conferă precizie transportului colii cu o productivitate mai ridicată și include dispozitive de perforare și biguire;
- Mașină semiautomată de cusut cu sârmă, model *HOHNER EXACT PLUS*, an fabricație 2012; oferă posibilitatea coaserei cu sârmă standard din rolă cu două capete *UNIVERSAL 43/6S*, fiind echipată pentru coasere normală până la o înălțime de 6 mm;
- Mașină semiautomată de laminare la cald, model *YDFM-720*, anul fabricației 2012; lățime maximă de laminare 620 mm;

- Mașină de confecționat scoarțe *HÖRAUF*, model *BDM COMPACT 60*, an fabricație 2007, Germania, pentru realizarea de cărți și bibliorafturi caserate. Viteza mecanică a acesteia este de până la 60 scoarțe/min.;
- Mașină automată de cusut cu ață, model *VENTURA Nr. KA. 1288475*, origine Germania, an fabricație 2007, cu o viteză mecanică maximă de 12.000 coli/oră, lungime minimă/coală 120 mm, lungime maximă/coală 510 mm;
- Mașină automată de tăiat cu trei cuțite, model *Esprit 1576 solo*, an fabricație 2012, viteză mecanică de tăiere: minim 500 - maxim 2.000 cicluri/oră;
- Mașină de broșat cu termoclei, model *WOHLENBERG*, Germania, an de fabricație 2012, viteză mecanică: minim 500 - maxim 2.000 cicluri/oră;
- Mașină automată de embosat, ștanțat și aplicat folio, model *Kluge EHD*, pentru embosare, ștanțare, cât și aplicare de folio la mai multe culori dintr-o singură trecere, pentru cărțile de cult, iconițe, mape (albume, agende, bibliorafturi etc.), an fabricație 2012;
- Mașină semiautomată de ambalat cu folie termocontracțibilă, model *ESPERT 5040 EV 2N PN*, necesară pentru ambalarea și sigilarea coletelor cu cărți expediate atât prin Poșta Română, cât și în regim propriu prin Serviciul Vânzare al Tipografiei Cărților Bisericești, an fabricație 2012;

- Mașină automată de tăiat cu un cuțit, model *Polar 78 N ECO*, an fabricație 2012, cu lățime de tăiere de 78 cm;

- Compresor *Kaesar* cu șurub, model *ASD 47 T*, 8 bari, pentru funcționarea optimă și economică a mașinilor tipografice care au nevoie de sistem compact de aer comprimat, an fabricație 2012.

Concomitent cu achiziționarea utilajelor prezentate mai sus, au fost amenajate secțiile Offset și Legătorie, a fost modernizat sistemul de termoficare, centrala de telefonie și Internet a fost schimbată și s-a montat echipamentul de control acces video.

Ca o încununare a acestor realizări, după ce secțiile tipografice și spațiile tehnice au fost reamenajate și dotate corespunzător, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în ziua de 29 septembrie 2012, cu prilejul aniversării a 5 ani de slujire patriarhală ai Preafericirii Sale, a sfințit Tipografia Cărților Bisericești. La eveniment au participat ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii noastre, preoți, diaconi, membri ai Permanenței Consiliului Național Bisericesc, angajați

ai Tipografiei și Editorilor Patriarhiei, precum și alți oaspeți de seamă. Cu această ocazie, cei responsabili de realizarea proiectului de re tehnologizare a tipografiei i-au prezentat Preafericirii Sale atât lucrările efectuate, cât și noile mașini achiziționate. La final, Preafericirea Sa a adresat un cuvânt de felicitare celor care au contribuit la înnoirea acestei tipografii și a binecuvântat pe toți cei prezenți la eveniment.

În concluzie, putem spune că Tipografia Cărților Bisericești, clădirea acesteia, spațiile tehnice și de producție, dotările IT (internet, video și telefonie), și mai ales aparatura tipografică nouă, de ultimă generație, reprezintă concretizarea dorinței sincere a unui mare ierarh cărturar, în persoana Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, care a văzut și vede în tipar și prin tipar împlinirea imperativului divin: „Învățați toate neamurile!”, dar și dănuirea, prin luminarea neamului, a clerului și a credincioșilor deopotrivă, a identității, a demnității naționale și spirituale deopotrivă. (**Protos. Varsanufie Jebura, Consilier patriarhal**)

ACT ANIVERSAR**- 29 Septembrie 2012 -**

Cu ajutorul Preasfintei Treimi și stăruința Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în anul 2012, Tipografia Cărților Bisericești din București a fost renovată în întregime (interior și exterior) și re tehnologizată.

Zidită din temelie în anul 1852 de Mitropolitul Nifon al Țării Românești, renovată și extinsă în anul 1902, de Mitropolitul Primat Iosif Gheorghian, iar mai târziu, în anul 1952, de Patriarhul Justinian, aceasta a fost modernizată în anul 2012, prin ample lucrări de renovare a spațiilor și dotare cu aparatură tehnică profesională din import.

Cu mari eforturi financiare, în vreme de criză economică, au fost achiziționate utilaje tipografice noi, de înaltă calitate, după cum urmează: mașină de tipar cu șase culori, echipament pentru tipar color digital, aplicat folio, ștanțat și embosat, fâlfuit, broșat, capsat, cusut cu apă, plastifiat, infoliat la cald, compresor profesional cu șurub și un sistem de climatizare profesional, ghilotină cu trei cuțite și cu un cuțit.

A fost refăcută, de asemenea, rețeaua de alimentare cu energie electrică și a fost montat un transformator nou. Slujba de sfințire a fost oficiată de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, în ziua de 29 septembrie 2012, la împlinirea a 160 de ani de existență a Tipografiei Cărților Bisericești pe acest loc. La această bucurie aniversară au fost prezenți ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, membrii Permanenței Consiliului Național Bisericesc și ai Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, angajații Tipografiei Cărților Bisericești, ai Imprimeriei Pharos și ai Editurilor Patriarhiei Române.

Slavă lui Dumnezeu și mulțumire ostenitorilor!

Prima vizită a Patriarhului României în Episcopia Sălajului

În perioada 13-16 septembrie 2013, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat o vizită canonică în Episcopia Sălajului, la invitația Preasfințitului Părinte Episcop Petroniu. Cu acest prilej, Patriarhul României împreună cu ierarhi, membri ai Sfântului Sinod, au târnosit paraclisul Centrului eparhial din municipiul Zalău și Biserica „Sfântul Proroc Daniel” din municipiul Jibou. Pentru mângâierea și binecuvântarea clerului și credincioșilor din Episcopia Sălajului, au fost aduse de la Catedrala patriarhală cinstitele moaște ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina.

Inainte de pășirea pentru prima dată pe meleagurile Episcopiei Sălajului a unui Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Întâistătătorul Bisericii noastre, Preafericitul Părinte Daniel, împreună cu delegația, care a adus de la Catedrala patriarhală din București racla cu sfintele moaște ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina, au fost primiți în după-amiaza zilei de vineri, 13 septembrie, pe aeroportul din Cluj-Napoca, de către Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Preasfințitul Petroniu, Episcopul Sălajului, însoțit de

membrii Permanenței Consiliului eparhial, și Preasfințitul Vasile Someșeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În după-amiaza aceleiași zile, a avut loc primirea oficială a Patriarhului României la Zalău, în Catedrala episcopală „Înălțarea Domnului” din municipiu, unde PS Episcop Petroniu a oficiat slujba *Te Deum-ului*. La finalul slujbei de mulțumire adusă lui Dumnezeu, Chiriarhul Sălajului și-a exprimat bucuria de a avea în eparhia rânduită spre păstorire pe Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române și a prezentat pe scurt îndelungata și bogata istorie, dar și viața bisericească a credincioșilor ortodocși din județ. De asemenea, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit pentru primirea frumoasă, pentru păstrarea credinței ortodoxe și pentru lucrarea sfântă de zidire a bisericilor, de zidire duhovnicească, de misiune cultural-creștină și operă social-filantropică. În semn de prețuire pentru primirea din Catedrala „Înălțarea Domnului” din municipiu, Preafericirea Sa a dăruit părintelui paroh Ioan Ghiurco o

cruce de binecuvântare și mai multe cărți de cult și duhovnicești, iar mulțimii de credincioși, pliante de prezentare a Catedralei patriarhale și cu viața Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina. Cinstitele moaște ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina au rămas spre cinstire în Catedrala episcopală până seara târziu.

„Un paraclis sfințit este o prezență continuă a harului lui Dumnezeu”

Sâmbătă, 14 septembrie, încă de la primele ore ale dimineții, numeroși preoți, însoțiți de credincioșii lor, au venit pentru a primi mângâiere, pace și întărire sufletească de la Sfântul Ierarh Nectarie Taumaturgul, a cărui raclă cu sfinte moaște a fost așezată în paraclisul Reședinței episcopale, care a fost sfințit în dimineața aceleiași zile. Târnosirea a fost făcută de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu Înaltpreasfințitul Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Preasfințitul Sofronie, Episcopul Oradiei, Preasfințitul Petroniu, Episcopul

Sălajului, și Preasfințitul Iustin Sigheteanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului. Paraclisul a primit hramul „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca“.

În cuvântul de învățătură rostit după slujba târnosirii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a arătat importanța paraclisului pentru activitatea administrației bisericești. „Rugăciunea este necesară nu numai atunci când săvârșim slujbe la biserică, ci este de mare nevoie și pentru administrația bisericească, pentru că și administrația bisericească este o liturghie, o slujire a lui Hristos prin misiunea pe care cei care lucrează în conducerea Bisericii o împlinesc. Sfântul Teodor Studitul spunea că și cei care lucrează în grădină sau în gospodărie liturghie săvârșesc, pentru că lucrează pentru cei mulți, pentru binele comun al obștii. Rugăciunea la Centrul eparhial, atât pentru cei care locuiesc în casă, cât și pentru cei care vin și lucrează aici, este de mare trebuință, deoarece ea ne ajută să nu uităm că lucrarea noastră este o lucrare sfântă. Activitatea Bisericii nu este sfântă doar duminica, ci în fiecare zi a săptămânii, iar prezența unui paraclis este obligatorie. Paraclis înseamnă mângâiere și foarte adesea, mai ales astăzi, avem nevoie de întărire sufletească pentru a împlini lucrarea sfântă și mântuitoare a Bisericii. Un paraclis sfințit într-un centru eparhial este o prezență continuă a harului lui Dumnezeu“, a spus Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române.

Preafericirea Sa a felicitat pe Preasfințitul Episcop Petroniu pentru inițiativa amenajării și împodobirii acestui paraclis din Centrul eparhial și a precizat

că orice altar de rugăciune este o ofrandă a poporului adusă Preasfintei Treimi. Apoi, pe un podium special amenajat în fața sediului Episcopiei Sălajului, soborul de ierarhi, înconjurat de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie, răspunsurile liturgice fiind date de corul preoților Episcopiei Sălajului. În cuvântul de învățătură, Patriarhul României a amintit evenimentele deosebite din istoria cinstului Lemn al Sfintei Cruci, dar și jertfele credincioșilor români sălăjeni pentru păstrarea identității românești, a credinței ortodoxe strămoșești și menținerea comuniunii de credință cu românii ortodocși de peste munți.

Preasfințitul Episcop Petroniu a mulțumit Preafericirii Sale atât pentru bunăvoința de a veni în Sălaj și aducerea odoarelor de mare preț ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina, cât și pentru sprijinul financiar oferit timp de doi ani de zile pentru ridicarea sediului eparhial. Mulțumiri au fost adresate, de asemenea, Înaltpreasfințitului Mitropolit Andrei pentru prezență și pentru ajutorul financiar acordat în vederea construirii sediului eparhial, Preasfințitului Episcop Sofronie, pentru implicarea în înființarea Episcopiei Sălajului și nu numai, precum și Preasfințitului Arhiepiscop-vicar Iustin Sigheteanul, pentru prezența la evenimentele din Episcopia Sălajului.

„Vizita Preafericirii Voastre în Sălaj în aceste zile nu este întâmplătoare. În 30 august 1940, prin odiosul Dictat de la Viena, Ardealul de Nord a fost cedat Ungariei, iar la numai două săptămâni, în noaptea de 13 spre 14 septembrie, trupele horthyste, conduse de unii localnici

maghiari din Ip, au intrat prin casele românilor, asasinând 157 de persoane, aceasta fiind una dintre paginile cele mai însângerate ale istoriei județului Sălaj. Prezența Preafericirii Voastre în mijlocul nostru în aceste zile constituie un balsam pentru rănilor închise, dar necicatrizate în totalitate, ale românilor din acest județ, și cea mai înaltă binecuvântare pe care o puteam primi“, a mai spus PS Episcop Petroniu. În semn de prețuire și mulțumire, PS Episcop Petroniu a dăruit Patriarhului Bisericii noastre o icoană a Maicii Domnului, ocrotitoarea municipiului Zalău.

Sfîntirea „Catedralei Văii Someșului“ din Jibou

Duminică, 15 septembrie, a treia zi a vizitei canonice în Episcopia Sălajului, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a fost în mijlocul credincioșilor din Jibou. Aici a târnosit, împreună cu IPS Mitropolit Andrei și PS Episcop Petroniu, biserica cu hramurile „Sfântul Proroc Daniel“ și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“. După săvârșirea Sfintei Liturghii, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a arătat semnificațiile duhovnicești ale Evangheliei Duminicii de după Înălțarea Sfintei Cruci, în care ne sunt prezentate treptele urmării și unirii cu Mântuitorul Iisus Hristos, și a explicat pe scurt momentele cele mai importante ale sfintei slujbe de târnosire a unui lăcaș de cult.

PS Părinte Episcop Petroniu a precizat că, datorită faptului că această nouă biserică mare și frumoasă din Jibou a fost târnosită de către Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, poate fi supranumită „Catedrala Văii Someșului“. Totodată, cu ocazia târnosirii bisericii cu hramurile „Sfântul Proroc Daniel“ și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“, Sfântul Proroc Daniel a fost proclamat ocrotitor al orașului Jibou, iar icoana sa a fost expusă spre închinare în această biserică.

Din partea Patriarhului României, preoții slujitori Dan Dregan, protopop de Jibou, și Gheorghe Longodor au primit distincția „Crucea patriarhală“, o cruce de binecuvântare, cărți de cult și duhovnicești. De asemenea, din partea slujitorilor noii biserici sfințite din Jibou, Preafericirea Sa a primit o icoană a Sfântului Prooroc Daniel și cărți. IPS Mitropolit Andrei a primit o icoană cu Sfântul Apostol Andrei, iar PS Episcop Petroniu, o icoană cu chipul Sfântului Mucenic Petroniu.

La final, Întâistătătorului Bisericii noastre i-au fost adresate, pentru prima

vizită canonică în prima episcopie nou-înființată în țară după alegerea Preafericirii Sale ca Patriarh al României, mulțumiri, atât din partea IPS Mitropolit Andrei și a PS Episcop Petroniu, cât și din partea preoților și credincioșilor ortodocși sălăjeni.

Patriarhul României la Centrul mitropolitan din Cluj-Napoca

Vizita canonică a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în Episcopia Sălajului s-a încheiat luni, 16 septembrie.

După plecarea de la sediul Centrului eparhial al Episcopiei Sălajului din municipiul Zalău, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a vizitat sediul Centrului eparhial al Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului, unde a fost primit de către Înaltpreasfințitul Mitropolit Andrei, Chiriarhul eparhiei. Cu acest prilej, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a binecuvântat cadrele didactice și pe elevii seminariști adunați în curtea Centrului eparhial pentru evenimentul deschiderii festive a noului an școlar. La eveniment au participat clerici din cadrul sectoarelor Centrului eparhial, dar și părinți și rude apropiate ale tinerilor elevi seminariști.

Pe lângă binecuvântare și cuvintele de încurajare, cei prezenți au avut ocazia de a se închina cinstitelor moaște ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina, Vindecătorul de boli. **(Ioan Bușagă)**

„Cerul pe pământ” - sfințirea bisericii noi

Cuvântul Patriarhului României rostit la slujba de sfințire a bisericii cu hramurile „Sfântul Proroc Daniel” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, din orașul Jibou, județul Sălaj, duminică, 15 septembrie 2013

Sfințirea bisericii cu hramurile „Sfântul Proroc Daniel” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Jibou este un eveniment mare și binecuvântat pentru Biserica noastră în general, dar în mod special pentru comunitatea harnică și darnică a acestui oraș, care se adună în noua biserică pentru a păstra vie flacăra credinței ortodoxe strămoșești și a spori dragostea față de valorile spiritualității și culturii românești.

Zidirea unei biserici și sfințirea ei au loc o dată la 100-200 de ani și înseamnă în istoria unei comunități un moment sfânt și solemn prin care se aduce mulțumire lui Dumnezeu pentru tot ceea ce s-a realizat și, în același timp, se cere harul Lui sfințitor ca această lucrare - ofrandă a clerului și credincioșilor - să fie sfințită așa cum sfințim în biserică darurile pe care le aducem la Sfântul Altar.

Construită cu multă jertfă și râvnă duhovnicească, noua biserică din Jibou, sfințită astăzi, reprezintă împlinirea unui proiect care, la fel ca în multe alte locuri din țară, a început după căderea regimului comunist în anul 1989. De atunci, Biserica noastră a început să folosească libertatea de a-și construi noi lăcașuri de cult, potrivit nevoilor liturgice actuale.

Ca spațiu sacru de rugăciune, *biserica sfințită este, în același timp, darul oamenilor adus lui Dumnezeu și darul lui Dumnezeu pentru oameni*, deoarece aceasta a devenit prin sfințire *Casa Preasfintei Treimi*, în care se adună creștinii rugători pentru a celebra în iubirea milostivă a Preasfintei Treimi. De aceea, la sfârșitul slujbei de sfințire se cântă: „*Această biserică, Tatăl a zidit-o, Fiul a întărit-o, Duhul Sfânt a înnoit-o, a luminat-o și a sfințit sufletele noastre!*”

Prin urmare, o biserică în care se săvârșesc Sfintele Taine ale iubirii eterne a lui Dumnezeu pentru oameni este *un semn de binecuvântare asupra comunității credincioșilor și a orașului în care a fost construită și sfințită această biserică.*

Biserica nouă pe care credincioșii o

oferă Mântuitorului Iisus Hristos ca dar sau ofrandă a credinței, hărniciei, înțelepciunii, priceperii și dărnicii lor devine, prin sfințire, *„poartă a cerului și casă a lui Dumnezeu”* (Facere 28, 17), icoană profetică a Ierusalimului Ceresc, așa cum auzim în slujba de sfințire a noii biserici.

Prin această *„poartă a cerului”* intră *Hristos - Împăratul Slavei*, Care, după Învierea Sa din morți, S-a înălțat întru slavă la cer și a așezat umanitatea Sa pe tronul slavei Preasfintei Treimi. Prin sfințirea bisericii noi, Hristos, *Domnul puterilor cerești*, împreună cu îngerii, intră în mod tainic în această biserică și rămâne mereu prezent în ea prin Sfintele Taine și prin toate slujbele săvârșite aici, dăruind celor ce se roagă darurile Sale cerești: *iertarea păcatelor, fericirea comuniunii omului cu Dumnezeu* și arvuna vieții veșnice din Împărăția lui Dumnezeu, după cum se arată în cele trei Evanghelii care se citesc la slujba de sfințire a bisericii: Matei 16, 13-19, Luca 10, 38-42 și 11, 27-28 și Ioan 10, 22-28. Așadar, prin însăși construcția și podoaba bisericii, noi oferim lui Dumnezeu daruri pământești, materiale, iar El ne oferă daruri cerești, spirituale și veșnice.

Dumnezeu este pretutindeni prezent, dar în modul cel mai direct și receptiv este prezent în biserică sfințită, în *Casa Lui*, în care vede, ascultă și binecuvântează pe cei care Îl cheamă în rugăciune, se împărtășesc cu Sfintele Taine și împlinesc voia Lui în viața lor, în comuniune cu toți sfinții lui Dumnezeu din toate timpurile și din toate locurile.

Numită *„laborator al Învierii”* de către Sfântul Maxim Mărturisitorul (sec. VII) sau *„anticameră a Împărăției cerurilor”* de către Sfântul Nicolae Cabasila (sec. XIV), fiecare biserică ortodoxă sfințită reprezintă *„cerul pe pământ”*, cum spunea Sfântul Gherman, Patriarhul Constantinopolului (sec. VIII), pentru ca pe om să-l înalțe duhovnicește la ceruri, în iubirea Preasfintei Treimi și comuniunea sfinților.

Noi cinstim biserică lăcaș de cult și ne închinăm în fața Sfântului Altar pentru că în biserică sfințită prin lucrarea Sfântului

Duh este prezent și lucrător *Însuși Hristos Domnul, Mirele Bisericii*, Care sfințește obștea rugătoare a credincioșilor *„ca s-o înfățișeze Sieși, Biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă și fără de prihană”* (cf. Efeseni 5, 23).

Prin intrarea în biserică sfințită, prin închinarea la sfințele icoane, prin participarea, cu multă credință și evlavie, la sfințele slujbe, prin împărtășirea cu Sfintele Taine, credinciosul se sfințește și se luminează, pentru a sfinți apoi spațiul în care trăiește și muncește. De aceea, se spune că *„omul sfințește locul”*. Desigur, omul sfințește locul îndeosebi dacă se sfințește mai întâi pe sine în sfânta biserică a lui Dumnezeu, prin rugăciune și împărtășire cu Hristos *Cel Unul Sfânt*.

Potrivit cuvintelor Sfântului Irineu de Lyon (sec. II), Biserica a fost *„sădită în lume ca un paradis”*, fiind centrul liturgic al creației, deoarece creația întreagă, universul sau cosmosul, se sfințește prin Duhul Sfânt invocat de Biserică. În viața Bisericii, creștinul participă la pelerinajul sau trecerea umanității *„de la moarte la viață și de pe pământ la cer”* (*Canonul Învierii*). Biserica este corabia care ajută pe oameni să treacă de la viața pământească vremelnică la viața cerească veșnică.

Astfel, ca *„Poartă a cerului”* și *„Casă a Preasfintei Treimi”*, biserică lăcaș de închinare exprimă vocația lumii de a participa la slava cerească și bucuria eternă a Preasfintei Treimi, în *„cerul nou și pământul nou”* în care moarte nu va mai fi (cf. Apocalipsă 21). În acest sens, Sfintele Taine săvârșite în biserică sfințită sunt *arvună a vieții și bucuriei veșnice din Împărăția lui Dumnezeu, simbolizată de Sfântul Altar cu ușile împărătești și catapeteasma lui, vedere iconică a venirii în slavă a lui Hristos la sfârșitul veacurilor, înconjurat de Sfinții Apostoli și Sfinții Îngeri* (cf. Matei 25, 31).

Sfințirea bisericii ne invită, de asemenea, la sfințirea vieții noastre, ca înnoire a omului după chipul lui Hristos sau ca sălășuire a vieții lui Hristos în viața noastră (cf. Galateni 2, 20). Din acest motiv, după

sfințirea noii biserici, toți credincioșii ortodocși prezenți la acest eveniment primesc binecuvântarea să intre în Sfântul Altar pentru a săruta Sfânta Evanghelie, Sfânta Cruce și Sfânta Masă din Altar, fiecare rugându-se lui Dumnezeu să sfințească viața lui așa cum a fost sfințită biserica nouă sau reînnoită.

Într-o lume din ce în ce mai secularizată, legată exclusiv sau excesiv de bunurile materiale limitate și trecătoare, semnificațiile teologice și duhovnicești ale sfințirii unei noi biserici ne cheamă azi să redescoperim și să trăim adevărul esențial că omul este chemat la sfințire și viață veșnică în iubirea lui Dumnezeu Cel Sfânt și Veșnic Viu. Iar tot binele pe care l-a săvârșit omul pe pământ devine lumină și are valoare veșnică în ceruri. De aceea, biserica sfințită ca „poartă a cerului” nu poate fi înlocuită cu nimic din lumea aceasta. Numai în biserică se primește iertarea păcatelor și arvuna vieții veșnice, iar rugăciunea pentru cei vii și cei morți din biserică arată că iubirea izvorâtă din credință este mai tare decât moartea.

În încheiere, dorim să exprimăm aprecierea și prețuirea noastră pentru toată lucrarea care s-a desfășurat cu multă dăruire și iubire jertfelnică la această biserică nouă din Jibou.

Felicităm pe părintele Dan Dregan, protopop de Jibou, precum și pe părintele paroh Gheorghe Longodor, care împreună sunt ctitorii bisericii cu hramurile „Sfântul Proroc Daniel” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” și preoți slujitori la Altarul acesteia.

Ca semn al prețuirii și binecuvântării noastre, le conferim Crucea Patriarhală pentru clerici, cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Române.

Totodată, felicităm pe toți credincioșii acestei parohii, harnici și dinamici, luminați de evlavie și credință, pe toți donatorii și ajutătorii acestui sfânt lăcaș, precum și pe toți ierarhii, autoritățile de stat centrale și locale, clericii și credincioșii prezenți la acest eveniment sfânt și solemn de spiritualitate creștină și demnitate românească.

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos să ocrotească această biserică și pe toți închinătorii și binefăcătorii ei, dăruindu-le pace și bucurie, sănătate și mântuire, spre slava Preasfintei Treimi și bucuria Bisericii lui Hristos.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Scrisoarea de mulțumire a Preasfințitului Părinte Petroniu, Episcopul Sălajului

**Preafericirii Sale,
Preafericitului Părinte Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române**

Preafericite Părinte Patriarh,

Cu smerenie și fiască dragoste în Hristos Vă adresăm alese mulțumiri pentru vizita canonică efectuată de Preafericirea Voastră în Episcopia Sălajului în perioada 13-16 septembrie 2013.

Prezența Preafericirii Voastre în Episcopia Sălajului la slujba de Te Deum din Catedrala episcopală „Înălțarea Domnului” din Zalău în ziua de 13 septembrie, la târnosirea Paraclisului „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca” al Centrului eparhial și la Sfânta Liturghie din 14 septembrie, precum și la târnosirea bisericii cu hramurile „Sfântul Prooroc Daniel” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Jibou și la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie din ziua de 15 septembrie constituie momente unice de înaltă binecuvântare și aleasă bucurie duhovnicească pentru ierarhul, clerul, monahii și credincioșii din această Eparhie, pentru care Vă suntem profund recunoscători.

Cu bucurie Vă mărturisim faptul că în cei peste cinci ani de existență ai Episcopiei Sălajului am constatat în permanență frecvența masivă a credincioșilor noștri la sfintele slujbe, însă nicidecum nu s-au strâns atât de mulți la un loc, ca la slujbele oficiate de Preafericirea Voastră, ceea ce arată dorința fiilor Bisericii noastre de pe aceste meleaguri de a Vă vedea și asculta, dar și prețuirea deosebită pe care V-o poartă. Printre cei prezenți la sfintele slujbe s-au numărat atât români de alte confesiuni, cât și maghiari dornici să îl vadă la ei acasă și să ia binecuvântare de la Patriarhul României.

Sfintele moaște ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina, marele făcător de minuni, au reprezentat o altă mare bucurie și mângâiere pentru fiii duhovnicești ai Eparhiei, pentru care Vă adresăm alese mulțumiri.

Vă mulțumim pentru obiectele de cult de mare preț oferite paraclisului Centrului eparhial al Episcopiei noastre cu atâta generozitate, care sporesc patrimoniul Eparhiei, dar și pentru crucile de binecuvântare și cărțile oferite atât Episcopiei, cât și celor două biserici în care ați poposit.

Cei patru preoți din Episcopie care au fost distinși cu Crucea Patriarhală au primit mare răsplătă pentru activitatea desfășurată până acum, dar și un imbold la o misiune mai intensă.

Cuvântările rostite de Preafericirea Voastră pe parcursul vizitei în Episcopia noastră ne-au hrănit duhovnicește, dar ne-au și inspirat și încurajat.

Temele teologice abordate și prezentate cu atâta profunzime de Preafericirea Voastră în timpul celor două „cine de taină” de la Centrul eparhial ne-au făcut să înțelegem cât de importantă este lectura particulară și meditația teologică și ne-au crescut dorința de a citi mai des și cu mai multă atenție Sfânta Scriptură și de a studia operele Sfinților Părinți și cărțile marilor teologi contemporani.

Întreaga vizită a Preafericirii Voastre în Episcopia Sălajului a reprezentat o binecuvântare fără precedent pentru ierarhul, clerul, monahii și credincioșii Eparhiei, pentru care Vă mulțumim, rugându-L pe Bunul Dumnezeu să Vă facă parte de sănătate deplină și să Vă dea multă putere în misiunea de excepție pe care o desfășurați ca Întăistător al Bisericii Ortodoxe Române.

Cu smerenie și fiască dragoste,

† Petroniu
Episcopul Sălajului

Hramul Catedralei mitropolitane din Iași

Anul acesta, la hramul Catedralei mitropolitane din Iași, pelerinii s-au închinat atât la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva, cât și la moaștele Sfântului Simeon din Muntele Minunat, aduse de la Mănăstirea Neamț. De asemenea, pentru a marca împlinirea a 150 de ani de la pictarea la Iași a icoanei Maicii Domnului „Prodromița“, aflată la Schitul românesc Prodromu de la Muntele Athos, a fost adusă și așezată spre închinare cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, copia fidelă a icoanei „Prodromița“ de la Paraclisul Catedralei Mântuirii Neamului din București.

Slujba Sfintei Liturghii în ziua hramului a fost săvârșită pe o scenă amplasată pe bulevardul „Ștefan cel Mare și Sfânt“, în dreptul altarului Catedralei mitropolitane, de către IPS Apostolos, Mitropolit de Derkon, delegatul Patriarhiei Ecumenice,

împreună cu IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și cu alți 18 episcopi din Sinodul Bisericii Ortodoxe Române. Împreună cu ierarhii Bisericii noastre s-au rugat și arhierii din Bisericile Ortodoxe surori: IPS Ignatie, Mitropolit de Larisa (Patriarhia Antiohiei); PS Inochentie, Episcop de Burundi și Ruanda (Patriarhia Alexandriei și a întregii Africi); PS Nicanor, Episcopul sărbilor ortodocși din Banat (Patriarhia Sârbă). La Sfânta Liturghie au fost prezenți miniștri, parlamentari, reprezentanții autorităților locale și județene, precum și mii de credincioși din toate colțurile țării. În cuvântul de învățătură rostit la Sfânta Liturghie, IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vorbit credincioșilor despre importanța familiei în veacul de astăzi și a credinței în Sfânta Treime.

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a transmis un cuvânt de mulțumire Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care a binecu-

vântat aducerea de la Paraclisul Catedralei Mântuirii Neamului din București a icoanei Maicii Domnului „Prodromița“. „Se împlinesc 150 de ani de când această icoană sfântă, în chip tainic și miraculos, a fost pictată aici, în cetatea Iașului. Iată că acum a fost oferită spre închinare credincioșilor cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, căruia îi transmitem gândul nostru de bine, ascultarea și rugăciunea noastră“, a spus IPS Mitropolit Teofan.

Arhipăstorul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a oferit ierarhilor prezenți icoane cu Sfânta Parascheva, transmițând mulțumiri Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic și Arhiepiscop al Constantinopolului - Noua Romă, fraților arhierii din Bisericile Ortodoxe surori, ierarhilor români prezenți, precum și autorităților centrale și locale care au lucrat pentru buna desfășurare a evenimentelor dedicate sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva. **(Oana Nistor)**

IPS Arhiepiscop Justinian la 40 de ani de arhierie

Luni, 9 septembrie, la Reședința episcopală a Eparhiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Justinian al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului a fost felicitat, cu prilejul împlinirii a 40 de ani de slujire arhierescă.

În cadrul festivității, IPS Arhiepiscop Justinian a fost felicitat de către Preasfințitul Iustin Sigheteanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, de membrii Permanenței eparhiale, protopopii și ostenitorii Centrului eparhial, precum și de reprezentanții autorităților județene și locale, între care Anton Rohian, prefectul județului Maramureș, Zamfir Ciceu, președintele Consiliului Județean Maramureș, și Cătălin Cherecheș, primarul municipiului Baia Mare. Cu prilejul acestei aniversări s-a săvârșit slujba de *Te Deum*, în Paraclisul episcopal, apoi, PS Iustin Sigheteanul a dat citire mesajului Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, intitulat „Ostenitor cu suflet de părinte și curaj de voievod”. Înaltpreasfințitul Justinian a mulțumit tuturor celor prezenți pentru frumoasa manifestare și i-a binecuvântat pe toți.

Ostenitor cu suflet de părinte și curaj de voievod

Mesaj transmis la sărbătorirea a 40 de ani de slujire arhierescă a Înaltpreasfințitului Părinte Justinian, Arhiepiscopul onorific al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului, luni, 9 septembrie 2013

Implinirea a 40 de ani de rodnică slujire arhierescă ai Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Justinian al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului este o mărturie a unei mari și bogate misiuni în slujba Bisericii.

Înaltpreasfințitul Părinte Justinian a primit harul arhieriei în data de 9 septembrie 1973, când a fost hirotonit Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Clujului, unde, vreme de 17 ani (1973-1990), a desfășurat o bogată activitate pastoral-misionară și social-culturală.

Însă, din cei 40 de ani de slujire arhierescă împliniți astăzi, cei mai cunoscuți tuturor sunt anii de neobosită și intensă lucrare misionară, dedicați renașterii și înnoirii Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, veche năzuință a drept-credincioșilor maramureșeni.

Astfel, în anul 1990, după eliberarea de sub dictatura comunistă, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Înaltpreasfințitul Părinte Justinian a fost numit mai întâi

Episcop-loctiitor al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, odată cu reactivarea acesteia, prin *Hotărârea Sfântului Sinod din 12 februarie 1990*, iar în 26 septembrie 1990 a fost ales, cu majoritate de voturi, titular al acestei eparhii, fiind întronizat în data de 11 noiembrie 1990.

Cu o existență ce se întinde pe parcursul a șase secole, pomenită în actul patriarhal de la Constantinopol, emis în anul 1391 pentru înființarea mănăstirii din Peri ca stavropighie patriarhală, venerabila Episcopie Ortodoxă Română a Maramureșului a avut de înfruntat de-a lungul istoriei numeroase vitregii.

Cotropită de către Imperiul Habsburgic în 1688 și trecută prin dureroasa dezbinare bisericească a românilor transilvăneni din perioada anilor 1698-1701; desființată abuziv în anul 1740, cu interdicția de a avea episcop ortodox; reînființată, pentru puțin timp, în anul 1937, prin decret regal; înstrăinată apoi prin cedarea Ardealului de Nord-Vest, între anii 1940 și 1944; desființată din nou, în anul 1948, de regimul comunist ateu,

Episcopia Maramureșului și Sătmarului a cunoscut *pătimirile și răstignirea unei istorii dușmănoase, timp de mai multe secole.*

În acest timp, ierarhii, preoții și credincioșii români, deși prigoniți neîncetat, au menținut pururea vie flacăra credinței ortodoxe și a conștiinței românești în vremuri de grea încercare, prin câteva mănăstiri și schituri care au rezistat prigoanei, având un rol important în apărarea credinței ortodoxe într-o perioadă grea a istoriei Bisericii Ortodoxe din Transilvania. Astfel, acest ideal nu s-a stins niciodată, întrucât credința în puterea veșnică a lui Hristos s-a arătat în răbdarea luminată de smerenie și a modelat în poporul nostru *o cultură a dăinuirii* în istorie, având speranța biruinței asupra tuturor ispitelor și încercărilor venite asupra lui.

De aceea, reînființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, în ședința Sfântului Sinod din 12 februarie 1990, a fost un act de dreptate, recunoștință și cinstire față de toți cei care au luptat și s-au jertfit pentru ca dreapta credință să dăinuie de-a lungul

secolelor în aceste ținuturi românești.

Cu multă înțelepciune și râvnă duhovnicească, ca un „foc care arde” și care nu se poate conțeni (cf. Ieremia 20, 9; Luca 24, 32), **Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Justinian a rectitorit Episcopia Maramureșului și Sătmăruului, pe care o păstorește astăzi. A pus piatra de temelie pentru mai mult de 80 de biserici noi, începând cu Catedrala episcopală din Baia Mare, a înființat peste 20 de mănăstiri, trei protopopiate noi: Vișei, Chioar și Oaș, a sfințit sute de biserici și a rostit mii de cuvântări și predici.**

Paralel cu bogata sa activitate administrativă, edilitară, Înaltpreasfinția Sa desfășoară și o bogată activitate cultural-misionară: a publicat mai multe lucrări de spiritualitate ortodoxă și românească, a înființat revista eparhială „Graiul Bisericii Noastre”, a înființat Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare, Liceul Teologic Ortodox „Nicolae Steinhardt” din Satu Mare, precum și o secție de Teologie Ortodoxă în cadrul Facultății de Litere a Centrului Universitar Nord din Baia Mare.

Cunoscând râvna sa misionară, înțelepciunea sa pastorală și dăruirea sa jertfelnică pentru Biserică, i-am conferit, cu aprobarea Sfântului Sinod, rangul de *Arhiepiscop onorific* al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmăruului, în luna decembrie 2009.

Astăzi, la ceas aniversar, aducem mulțumire lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra persoanei Înaltpreasfințitului Părinte Justinian și asupra eparhiei pe care o păstorește. Totodată, îl felicităm pentru modul în care a înmulțit darurile primite de la Dumnezeu!

Cu blândețe, dar și cu fermitate, cu răbdare, dar și cu perseverență, Înaltpreasfințitul Părinte Justinian, în cei 40 de ani de arhierie, a vestit „cu timp și fără timp” Evanghelia lui Hristos, a hirotonit preoți și a sfințit biserici, a apărat credința creștină ortodoxă și a promovat cultura românească, totdeauna cu suflet de părinte și curaj de voievod, cu dragoste de popor și țară.

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos, „Păstorul Cel Bun” (Ioan 10, 11) și „Arhierul mărturisirii noastre” (Evrei 3, 1), să-i dăruiască în continuare aceeași dragoste și aceeași râvnă sfântă pentru Biserică și neam!

Întru mulți și fericiți ani, Înaltpreasfinția Voastră!

Cu părintească binecuvântare și frățească dragoste în Hristos,

† **Daniel**

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Simpozion național la Mănăstirea Tismana

Mănăstirea Tismana a găzduit lucrările Simpozionului național cu tema *Teologia ortodoxă siriană de la Sfântul Efrem Sirul la Sfântul Isaac Sirul*, organizat de Facultatea de Teologie din Craiova, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Irineu. Evenimentul a reunit profesori de teologie din întreaga țară și a fost deschis oficial miercuri, 9 octombrie, prin cuvântul de binecuvântare al IPS Mitropolit Irineu, decanul Facultății de Teologie din Craiova. Din prezidiu a făcut parte și Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, care a vorbit la rândul său despre importanța patristică a teologiei și personalității Sfântului Efrem Sirul.

În cuvântul de deschidere, IPS Irineu a evidențiat rolul teologiei siriene în formarea și conturarea doctrinei ortodoxe. „Este

o mare bucurie pentru noi de a avea posibilitatea să ne reunim aici, la Mănăstirea Tismana, pentru a discuta despre o temă foarte importantă și totodată puțin dezbătută în teologia noastră: învățătura ortodoxă a Părinților sirieni. Cu toții cunoaștem câte ceva despre Școala din Antiohia care a dat Bisericii o mulțime de oameni luminați, profesori și asceți în același timp. Ea a fost în prim-planul celor mai inflăcărâte controverse teologice ale timpului. Alături de Școala din Alexandria, Antiohia a oferit Bisericii vârstare pline de sfințenie și de bogăție teologică, luând naștere astfel o teologia siriană.

Toate prelegerile susținute vor fi așezate într-un volum colectiv care va întregi cea de-a V-a serie „Studia Theologica”, proiect susținut de Arhiepiscopia Craiovei, Facultatea de Teologie din Craiova și Editura „Mitropolia Olteniei”. **(Diac. Ioniță Apostolache)**

Catedrala episcopală din Slobozia și-a serbat hramul

Catedrala episcopală din Slobozia și-a serbat hramul de toamnă marți, 1 octombrie, la sărbătoarea Acoperământului Maicii Domnului. Cu acest prilej a fost marcată și împlinirea a 20 de ani de misiune ai Episcopiei Sloboziei și Călărașilor.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de un sobor format din 13 ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române: Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Înaltpreasfințitul Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, Înaltpreasfințitul Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, Înaltpreasfințitul Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Preasfințitul Lucian, Episcopul Caransebeșului, Preasfințitul Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Vincențiu, Episcopul Sloboziei și Călărașilor, Preasfințitul Galaction, Episcop al Alexandriei și Teleormanului, Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii, Preasfințitul Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român din Ungaria, Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, și Preasfințitul Emilian Lovișteanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Râmnicului.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vorbit credincioșilor despre însemnătatea sărbătorii Acoperământul Maicii Domnului.

La finalul slujbei, Preasfințitul Vincențiu a arătat de ce Maica Domnului a fost aleasă ca ocrotitoare a Catedralei episcopale din Slobozia.

„Am considerat ca, alături de hramul principal al acestei frumoase catedrale, prăznuit în ziua Înălțării Domnului Nostru Iisus Hristos, să adăugăm ca împreună-rugătoare și pe pururea Fecioara Maria, al cărei acoperământ ne ocrotește și ne întărește în fața ispitelor de tot felul. Când vorbim de Catedrala episcopală, trebuie să rememorăm momentul apariției pe harta «Grădinii Maicii Domnului», cum a fost numită țara

noastră adesea, a unei noi organizări bisericești, a cărei înființare a depins de dragostea pe care fericitul întru adormire Patriarh Teoctist a avut-o față de aceste locuri binecuvântate. La inițiativa Patriarhului Teoctist, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa de lucru din 6-8 iulie 1993, a aprobat înființarea Episcopiei Sloboziei și Călărașilor. Această episcopie este prima eparhie înființată după căderea comunismului. Noua biserică a fost gândită și curând după înființarea episcopiei a căpătat destinația de catedrală, și ca orice catedrală, ea avea să fie un simbol al prestanței municipiului Slobozia. Și într-adevăr, această construcție eclezială își merită pe deplin titlatura de Catedrală episcopală. Ea este împodobită acum în veșmânt pictural, la care se adaugă și frumoasele mozaicuri exterioare, un lumânărar și alte lucrări necesare, menite să sporească sentimentul de loc ocrotit de Dumnezeu, Casă a Tatălui și sălășluire a Duhului Sfânt. Pe lângă Sfintele Moaște, primite cu ocazia sfințirii, și care s-au așezat în Sfânta Masă, catedrala și-a îmbogățit relicvarul cu părțile din moaște-

le Sfinților Emilian și Dasius din Durostor, Zoticos, Atalos, Kamasis și Filipos de la Niculițel, Epictet și Astion din Halmiris, precum și ale Sfântului Ierarh Martir Teodosie al II-lea, Mitropolitul Moldovei, de la Mănăstirea Brazi, care, cu rugăciunile lor, ne binecuvântează și ocrotesc lucrarea întreită, săvârșită în episcopia noastră“, a arătat Preasfințitul Episcop Vincențiu.

La finalul Sfintei Liturghii, Preasfinția Sa a oferit în semn de prețuire și binecuvântare domnului profesor Vasile Silvian Ciupercă, președinte al Consiliului Județean Ialomița, *Ordinul „Crucea Sloboziei în grad de cruce aniversară“*. De asemenea, Preasfințitul Vincențiu a oferit medalii aniversare mai multor oficialități locale din județele Ialomița și Călărași.

Au fost lansate monografiile-album ale protopopiatelor Fetești, Oltenița și Călărași, precum și alte volume aniversare tipărite de Editura Episcopiei Sloboziei și Călărașilor.

După Sfânta Liturghie, a fost săvârșită slujba Parastasului pentru ctitorii și binefăcătorii sfântului așezământ. **(Ștefan Sfarghie)**

Consfătuirea Națională a Inspectorilor de Religie la Tulcea

In perioada 9-11 septembrie 2013, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-au desfășurat în municipiul Tulcea lucrările Consfătuirii Naționale a Inspectorilor de Religie, la care au participat inspectori de specialitate din toate județele țării.

Lucrările au început cu săvârșirea slujbei de *Te Deum* în Catedrala episcopală „Sfântul Nicolae” din municipiul Tulcea, de către Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența autorităților locale.

Pe parcursul celor trei zile de lucru, participanții au abordat probleme legate de predarea religiei în școli, de importanța acesteia în aria curriculară a elevilor, noi metode privind implementarea orei de religie în procesul educațional al școlii românești. Cu acest prilej, a fost realizată și o diagnoză a cerințelor noului an școlar 2013-2014 privind disciplina religie în contextul actual al învățământului la toate nivelurile. Consfătuirea Națională a Inspectorilor de Religie a abordat, de ase-

menea, și alte teme de actualitate pentru inspectorii de religie: structura portofoliului inspectorilor de specialitate, statutul orei de religie și prezentarea auxiliarelor didactice nou-apărute.

Participanții la consfătuire au avut prilejul să viziteze și obiective religioase mai importante din județul Tulcea, precum mănăstirile Cocos, Celic-Dere, Saon și martirionul creștin de la Niculițel. **(Ioan Bușagă)**

Convocarea națională a preoților militari

La sediul Inspectoratului pentru Situații de Urgență Bucovina din Suceava a avut loc, în perioada 16-18 septembrie 2013, a IX-a Convocare a preoților militari din structura Ministerului Afacerilor de Interne (MAI). La întâlnire au participat slujitori ai sfințelor altare din toată țara. Întâlnirea a fost prezidată de Înaltpreasfințitul Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, și de Preasfințitul Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, care răspunde de activitatea preoților militari. Pe lângă problemele de pastorație militară care au fost discutate, prof. dr. Vasile Demciuc, de la Facultatea de Istorie a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, a expus referatul „Sfinții Împărați Constantin și Elena, reprezentanți în pictura pe frescă din Bucovina”, iar prof. univ. dr. Mihai Iacobescu, de la aceeași universitate, a prezentat cartea *30 de zile în «Siberia»: căutând în arhivele bucovinene*, dar și referatul cu tema *Din istoria Bucovinei*. Programul a continuat cu un pelerinaj la mănăstirile din Bucovina. Întâlnirea preoților militari din cadrul MAI a avut loc în contextul sfințirii Bisericii militare „Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” și „Ștefan cel Mare și

Sfânt” din Suceava. Târnosirea lăcașului de închinăciune a avut loc marți, 17 septembrie, și a fost săvârșită de IPS Pimen și de PS Varlaam Ploieșteanul. **(Constantin Ciofu)**

Patru zile de binecuvântare pentru românii din Ungaria

Cinstitele moaște ale Sfinților Împărați Constantin și Elena ce se păstrează în Catedrala patriarhală au fost duse spre închinare în Ungaria de către o delegație a Bisericii Ortodoxe Române, condusă de Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, însoțit de arhim. Nectarie Șofelea, starețul Mănăstirii Radu Vodă din București. Evenimentul a fost prilejuit de sărbătorirea a 240 de ani de la prima atestare documentară a parohiei ortodoxe române din Micherechi, ce aparține de Episcopia Ortodoxă Română a Ungariei.

Înainte de plecarea delegației, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a vorbit despre semnificația acestui pelerinaj: „Este o lucrare misionară frățească de comuniune în credința noastră ortodoxă și de întărire a spiritualității ortodoxe românești pentru că veți participa la o resfințire de biserică în orașul Micherechi și vor veni mulți credincioși care doresc să se întărească în credință și în identitatea, spiritualitatea și cultura creștină românească”.

Sfintele moaște au fost întâmpinate sâmbătă, 7 septembrie, în catedrala din Gyula a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, iar a doua zi, de sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, racla cu sfintele odoare a fost dusă în procesiune la biserica parohiei ortodoxe române din Micherechi, unde a fost oficiată Sfânta Liturghie de către un sobor de cinci arhierei: Preasfințitul Sofronie, Episcopul Oradiei,

Preasfințitul Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român din Ungaria, și Preasfințitul Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor. La această sărbătoare, bisericii ortodoxe române din Micherechi i s-a acordat al doilea hram - „Nașterea Maicii Domnului”, alături de „Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil”.

În aceeași zi, spre seară, moaștele Sfinților Împărați au fost așezate spre cinstitie în biserica Parohiei Chitigaz, iar luni, după ce au poposit pentru scurtă vreme și în Catedrala eparhiei ortodoxe maghiare din Budapesta, au fost așezate în capela Așezământului monahal românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta. Aici a fost săvârșită Vecernia de către PS Varsanufie Prahoveanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La finalul slujbei, Preasfinția Sa a transmis credincioșilor români din Budapesta mesajul, dragostea și binecuvântarea Preafericitului Părinte

Patriarh Daniel, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, iar în semn de prețuire pentru așezământul monahal românesc și parohia ortodoxă românească din Budapesta, a oferit câte o icoană cu Sfinții Împărați Constantin și Elena, lucrată la București, în Atelierele Patriarhiei Române.

Luni, 9 septembrie, seara, racla cu moaștele Sfinților Împărați Constantin și Elena a fost dusă din nou la Gyula, iar marți, 10 septembrie, odoarele sfinte au fost readuse la Catedrala patriarhală din București.

„Prezența sfințelor moaște ale Sfinților Împărați Constantin și Elena la câteva dintre cele mai importante biserici ale Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria a fost un prilej de mare bucurie și de binecuvântare pentru preoții și credincioșii acestei episcopii și un semn al comuniunii frățești depline și al purtării de grijă pe care Sfânta Biserică Ortodoxă Română o are pentru fiii ei duhovnicești din Ungaria și de pretutindeni”, a subliniat Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria. **(Ioan Bușagă)**

Întâlnire pentru recunoașterea Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei în Republica San Marino

Preasfințitul Siluan, Episcopul ortodox român al Italiei, s-a aflat miercuri, 25 septembrie, în vizită în Republica San Marino. „Scopul vizitei a fost întâlnirea la sediul Guvernului cu Excelența Sa Antonella Mularoni și Excelența Sa Denis Amicii, Căpitanii Regenți ai Republicii San Marino, pentru a discuta despre recunoașterea Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei în Republica San Marino. După această întrevvedere, Preasfinția Sa s-a întâlnit cu Patrizia di Luca, directorul Muzeului Emigranților din San Marino, a oficiat slujba de Te Deum în Paraclisul episcopal «Sfânta Mare Muceniță Marina», după care a discutat cu membrii comunității despre problemele pe care le întâmpină. De asemenea, PS Episcop Siluan a asistat la concertul susținut de Grupul psaltic «Sfântul Dionisie Exiguul», în Aula Magna a Universității din San Marino, unde au fost prezenți și reprezentanți ai autorităților Republicii San Marino“, a precizat pr. Ioan Lupășteanu, consilier eparhial în cadrul Departamentului de informare și mass-media al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei. (I.B.)

Moment aniversar în parohiile din Liverpool și Nottingham

Două comunități ortodoxe românești din Marea Britanie au îmbrăcat haine de sărbătoare, cu ocazia împlinirii a 4 ani de la înființarea parohiei din Liverpool și a 5 ani de la înființarea celei din Nottingham.

Cu acest prilej, sâmbătă, 28 septembrie, și duminică, 29 septembrie, Sfânta Liturghie a fost săvârșită, din încredințarea și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Iosif, Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale, de Preasfințitul Ignatie Mureșeanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

La invitația părintelui paroh Dan Petru Ghindea, alături de membrii celor două parohii s-au aflat Excelența Sa Ion Jinga, ambasadorul României la Londra, și Viorel Riceard Badea, senator pentru românii de pretutindeni în Parlamentul României. De asemenea, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la cele două aniversări a participat și Corul misionar “Evloghia” al Patriarhiei Române, condus de părintele arhidiacon Marius Militaru.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Mitropolit Iosif, Preasfințitul Ignatie Mureșeanul a înmănat membrilor marcanți

ai celor două comunități diplome de ctitori și diplome de excelență, în semn de recunoaștere a promovării și susținerii constante a valorilor românești autentice, spirituale și culturale în cele două orașe, Liverpool și Nottingham. (Drd. Sorin Dan Damian)

Biserica românească din Cipru a fost sfințită

Duminică, 6 octombrie, a avut loc sfințirea bisericii românești de lemn cu hramurile „Sfânta Muceniță Chiriachi” și „Sfântul Ioan Iacob de la Neamț” din localitatea Tamassos, Cipru. Delegat al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la acest eveniment a fost Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii.

Slujba de sfințire și Sfânta Liturghie au fost săvârșite de către Înaltpreasfințitul Isaia, Mitropolitul de Tamassos și Oreini, împreună cu Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii. La sfintele slujbe au participat clerici din Mitropolia de Tamassos și Oreini; reprezentantul Ambasadei României din Cipru, consilierul Marius Gălbează; membrii comunității românești din Cipru, dar și credincioși ciprioți. La sfârșitul slujbei, Înaltpreasfințitul Mitropolit Isaia și-a exprimat bucuria de a găzdui lăcașul de cult al românilor chiar în curtea noii clădiri a mitropoliei și a mulțumit Întâistătătorului

Bisericii Ortodoxe Române pentru dragostea și sprijinul oferit în înființarea și ridicarea bisericii de lemn pentru comunitatea românilor ortodocși din Cipru. „Pentru noi, creștinii ortodocși, granițele și jurisdicțiile bisericești sunt necesare ca să putem coordona lucrarea mântuirii omului în ordine și cu înțelepciune. Pe lângă aceasta, nu avem nici o îndoială că toți creștinii ortodocși, indiferent de naționalitate, rasă, culoare și limbă, reprezintă o familie creștin-ortodoxă”, a mai subliniat IPS Mitropolit Isaia.

De asemenea, Preasfințitul Visarion a transmis binecuvântarea Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe Române și a reliefat importanța momentului și semnificația specială că în sfârșit românii aflați în Cipru au posibilitatea de a avea un lăcaș propriu de rugăciune. „Este un mare dar de la Dumnezeu că aveți această sfântă biserică în care Sfânta Liturghie și celelalte servicii religioase se vor săvârși în limba română, în «limba vechilor cazanii», a spus

Preasfințitul Episcop Visarion.

Cu acest prilej, ierarhul român a oferit Înaltpreasfințitului Isaia o icoană a Maicii Domnului pictată în atelierul Episcopiei Tulcii, iar pentru biserică a dăruit o icoană cu Maica Domnului. La sfârșit, Înaltpreasfințitul Mitropolit Isaia a oferit și el daruri oaspeților români, dar și tuturor celor care s-au implicat în construirea acestei sfinte biserici. De asemenea, pr. paroh Ciprian Mega a mulțumit tuturor celor prezenți și și-a exprimat sentimente de prețuire față de toți binefăcătorii acestui sfânt lăcaș.

Biserica de lemn cu hramurile „Sfânta Muceniță Chiriachi” și „Sfântul Ioan Iacob de la Neamț” din localitatea Tamassos, Cipru, a fost construită anul trecut, în stilul arhitectonic tradițional românesc și ea este pentru românii din ce în ce mai numeroși din Cipru nu numai locul de întâlnire și de mângâiere, ci și un loc de întărire duhovnicească. **(Ioan Bușagă)**

Conferința Ecumenică Internațională de Spiritualitate Ortodoxă, la Bose, Italia

În perioada 4-7 septembrie, la Mănăstirea Bose din Italia a avut loc cea de-a XXI-a ediție a Conferinței Ecumenice Internaționale de Spiritualitate Ortodoxă, având tema „Vârstele vieții spirituale”. Delegatul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la această ediție a conferinței a fost Preasfințitul Ignatie Mureșanul, Episcop-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei. Redăm în cele ce urmează mesajul Patriarhului României, transmis participanților la cea de-a XXI-a Conferință Ecumenică Internațională de Spiritualitate Ortodoxă:

Dragi participanți,

Ne adresăm, cu bucurie, participanților la cea de-a XXI-a Conferință Ecumenică Internațională de Spiritualitate Ortodoxă, organizată între 4-7 septembrie 2013, de mănăstirea pe care o conduce părintele Enzo Bianchi.

Tema congresului, „Vârstele vieții spirituale”, este de un interes major pentru activitatea pastoral-misionară a Bisericii,

astăzi, cu un profund înțeles duhovnicesc, într-o societate din ce în ce mai fragmentată și secularizată. De aceea, omul are nevoie de vindecare spirituală și de comuniune existențială, pentru a înțelege sensul ultim al vieții, până vor ajunge toți la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos (Efeseni 4, 13).

În acest context, trebuie să redescoperim

importanța vieții spirituale, a cooperării sociale, și mai ales a mărturisirii comune a Evangheliei iubirii lui Hristos față de Biserica Sa și față de toți oamenii.

Felicităm pe organizatorii acestui congres și pe toți participanții la lucrările lui și le dorim rezultate cât mai rodnice.

Cu binecuvântare,

† Daniel
Patriarhul României

Simpozionul teologilor dogmatici ortodocși la Sofia, Bulgaria

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sofia, Bulgaria, s-a desfășurat, în perioada 22-25 septembrie, cel de-al patrulea simpozion internațional de teologie dogmatică ortodoxă. Acest simpozion este organizat de Asociația Internațională a Teologilor Dogmatici Ortodocși, înființată în anul 2007 la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad. Dorindu-se a fi o platformă de dezbateră a rolului și misiunii teologiei în viața Bisericii și a societății, asociația reunește din doi în doi ani teologi din România, Grecia, Rusia, Serbia, Bulgaria, Liban, America, Germania, Anglia și Franța, care să-și poată aduce contribuția la conturarea unei viziuni asupra problematicii amintite.

Anul acesta, manifestarea științifică a fost organizată cu binecuvântarea Preafericitului Neofit, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Bulgare, și în colaborare cu Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Sfântul Clement de Ohrida“, din capitala țării vecine, fiind cea de-a IV-a de acest fel a asociației amintite, primele trei desfășurându-se la facultățile de teologie din Arad (2007 și 2009) și din Tesalonic (2011).

Tema simpozionului de anul acesta a fost „Dogmă și terminologie în Tradiția ortodoxă și relevanța ei astăzi“. „La acest simpozion au participat teologi dogmatici ortodocși din toate țările ortodoxe, precum și teologi din țările apusene și America. Comunicările științifice s-au desfășurat pe mai multe secțiuni, iar prin

referatele prezentate de teologi s-a urmărit problema legăturii dintre dogmele principale ale Ortodoxiei și limbajul pe care trebuie să îl folosească teologii de astăzi. Acesta trebuie să fie, în același timp, fidel revelației și învățaturii patristice a Bisericii Ortodoxe, dar și ușor de acceptat în cultura de astăzi și să ducă la transmiterea învățaturii de credință către toate segmentele populației pentru a fi mai bine înțelese“, a spus părintele Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul“ din București.

După încheierea dezbaterilor teologice, a urmat o sesiune specială, dedicată aspectelor de natură administrativă, legate de buna funcționare a asociației.

Președintele asociației, pr. Ioan Tulcan, a prezentat un scurt raport financiar, apoi a vorbit despre publicarea volumului de la precedentă conferință, din 2011, de la Tesalonic. La propunerea celor doi vicepreședinți, P. Bouteneff și M. Stavrou, plenul a aprobat, în unanimitate, re alegerea pr. Ioan Tulcan, de la Facultatea de Teologie

Ortodoxă „Ilarion V. Felea“ din cadrul Universității „Aurel Vlaicu“ din Arad, în funcția de președinte.

Pe ordinea de zi a plenului s-a aflat și acceptarea de noi membri în organizație, prin discutarea și aprobarea, prin vot, a cererilor individuale depuse în acest sens. Astfel, au fost primiți în rândul membrilor asociației șapte profesori și cercetători din România, Grecia și Bulgaria, numărul total al membrilor ajungând la 42.

Apoi, s-a discutat și s-a aprobat ca la viitoarea întâlnire, a V-a, din 2015, să fie abordată o temă eclesiologică, locația urmând a fi aleasă de către conducere în funcție de ofertele angajate de mai mulți membri. La final, a fost discutat și raportul final al întâlnirii, care urmează a fi definitivat și publicat în volumul de studii al acestui simpozion.

Organizatorii au programat, după încheierea lucrărilor, vizitarea Bazilicii „Sfânta Sofia“, cu catacombele antice aflate în subsolul acestui edificiu, a Catedralei patriarhale și a vechii mănăstiri de la Rila. **(M. Nedelcu)**

Un nou institut teologic ortodox la Bruxelles

In Paraclisul „Învierea Domnului“ a avut loc, sâmbătă, 5 octombrie, inaugurarea noului Institut Teologic Ortodox din Bruxelles pus sub ocrotirea Sfântului Apostol Pavel, informează romfea.gr. Institutul are ca misiune principală introducerea pe viitor a orei de religie ortodoxă în școlile francofone din Belgia. Slujba de sfințire a fost oficiată de Preasfințitul Atenagora, Episcop de Sinope și vicar al Înaltpreasfințitului Mitropolit Panteleimon al Belgiei (Patriarhia Ecumenică). La sfârșitul slujbei de sfințire, protopresbiterul Panaghiotis Moschonas a citit mesajul din partea Sanctității Sale Bartolomeu, Arhiepiscop al Constantinopolului și Patriarh Ecumenic, adresat Mitropolitului Panteleimon, în care Sanctitatea Sa și-a exprimat bucuria și a transmis binecuvântările părintești pentru bunul curs și succesul noului institut, subliniind că este „extrem de importantă și necesară“ dreapta transmitere a credinței ortodoxe „către tinerele vârstare ale Bisericii“. Mitropolitul Panteleimon a evidențiat necesitatea înființării acestui institut, care va fi deschis tuturor creștinilor ortodocși aparținând oricărei jurisdicții bisericești ce există în Belgia. Preasfințitul Atenagora a prezentat scopurile și viziunea noului

institut: „Dorim ca acest institut să reprezinte un liant între Ortodoxie și societate, între credință și știință, între revelație și cercetare“. Cursurile vor începe în data de 19 octombrie, în clădirea Kestikidion (Rue Joseph Claes 91) din Bruxelles. (A.N. Iftimiu)

Patriarhul Alexandriei s-a întâlnit cu Papa Francisc

Luni, 30 septembrie, Preafericitul Teodor al II-lea, Papă și Patriarh al Alexandriei și al Întregii Africi, împreună cu IPS Serafim, Mitropolit de Zimbabwe și Angola, și IPS Gheorghe, Mitropolit de Guineea și reprezentant al Preafericitului Teodor al II-lea în Atena, s-au întâlnit la Vatican cu Papa Francisc, informează site-ul romfea.gr. Un subiect central al discuției celor doi Întâistătători de Biserică a fost nevoia protejării dreptului la libera exprimare a religiei, care este contestat în unele zone ale Orientului Mijlociu și ale Africii. De asemenea, s-a convenit asupra nevoii de a întreprinde unele inițiative în vederea nu doar a conviețuirii pașnice, ci și a unei interacțiuni creative între oameni aparținând diferitelor orientări religioase. În acest cadru, s-a subliniat necesitatea continuării și intensificării dialogului intercreștin, ca prefigurare a unității umanității pe baza unui sistem axiomatic comun. (A.N. Iftimiu)

Liturghie în limba română la biserica din Vlaherne

La Biserica Vlaherne cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului“ din Istanbul, fosta cetate a Constantinopolului, a fost oficiată marți, 2 octombrie, pentru prima dată în istoria lăcașului, Sfânta Liturghie în limba română. Slujba a fost săvârșită de părintele Marcel Sergiu Vlad, preotul comunității ortodoxe române din Turcia, cu binecuvântarea Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, în prezența Preasfințitului Dionisie, reprezentantul Patriarhiei Ecumenice la acest eveniment, și a credincioșilor români veniți în pelerinaj prin Agenția de pelerinaj „Basilica“ a Patriarhiei Române. (Șt. Sfarghie)

Hotărâri ale Sfântului Sinod Permanent al Bisericii Greciei

Sfântul Sinod Permanent al Bisericii Greciei s-a întrunit pe 30 august, sub președinția Preafericitului Ieronim, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii Elade. Preafericitul Ieronim i-a înștiințat pe membrii sinodului despre ceea ce a discutat împreună cu Preafericitul Ioan, Patriarhul Antiohiei și al Întregului Orient, și cu primul-ministru al Libanului, care l-au vizitat, în legătură cu situația dificilă din zona Orientului Mijlociu. A fost evidențiată nevoia sprijinului venit din partea Bisericilor creștine către populația din Orientul Mijlociu. Sfântul Sinod a hotărât ca și Biserica Greciei să se implice în atingerea acestui deziderat. În privința celor

doi mitropoliți sirieni răpiți, ierarhii membri ai sinodului și-au exprimat dorința și nădejdea unui deznodământ oportun: grabnica lor eliberare și reîntoarcerea la îndatoririle pastorale. Totodată, Sfântul Sinod a fost înștiințat în legătură cu hotărârea Ministerului Educației și al Religiiilor asupra predării orei de religie în școli, prin care se precizează că nu vor fi aplicate schimbări asupra curriculei.

Tot în ședința din 30 august, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe din Grecia a aprobat susținerea inițiativei cetățenești europene „Unul dintre noi”, care are drept scop ridicarea nivelului de protecție juridică în Uniunea Europeană a demnității, a dreptului la viață și a integrității fiecărei

ființe umane, de la concepție. Inițiativa cetățenească „Unul dintre noi” solicită Uniunii Europene să înceteze finanțarea activităților care includ distrugerea embrionilor umani, în mod deosebit în domeniile cercetării, ajutorului pentru dezvoltare și sănătate publică. Tratatul de la Lisabona dă posibilitatea cetățenilor europeni să intervină în procesul de luare a deciziilor pentru legislație, atât timp cât aceștia acumulează un număr minim de semnături, determinat de populația fiecărui stat membru UE. Pentru Grecia numărul este de 16.500 de semnături. Inițiativa cetățenească europeană „Unul dintre noi” este susținută și de Patriarhia Română. (A.N. Iftimiu)

Agenda de lucru a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Septembrie 2013

DUMINICĂ, 1 SEPTEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a rostit cuvânt de învățătură în biserica Mănăstirii *Ghighiu* din județul Prahova.

LUNI, 2 SEPTEMBRIE

■ A adresat un mesaj de condoleanțe, intitulat *O fiică a Bisericii noastre, vrednică de cinstire*, la slujba de înmormântare a doamnei Rada Crăciun (1935 - 2013).

MARȚI, 3 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, la care au participat și părinții protopopi, în Sala *Conventus* a Palatului Patriarhiei.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, și pe Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.

MIERCURI, 4 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe PC stavroforă Benedicța Tatulici, stareța Mănăstirii *Moldovița*, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.

■ A adresat un mesaj de binecuvântare participanților la *cea de-a XXI-a Conferință ecumenică internațională de spiritualitate ortodoxă*, cu tema „Vârsta vieții spirituale”, desfășurată la Mănăstirea Bose, Italia, în perioada 4-7 septembrie 2013.

JOI, 5 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

VINERI, 6 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe PC diac. dr. Sorin Mihalache, asistent universitar la facultățile de teologie ortodoxă din București și Iași.

SÂMBĂȚĂ, 7 SEPTEMBRIE

■ A binecuvântat, la Reședința patriarhală, delegația Bisericii Ortodoxe Române care a însoțit *racla cu cinstitele moaște ale Sfinților Împărați Constantin și Elena* de la Catedrala patriarhală, în perioada 7-9 septembrie, într-un pelerinaj în Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, cu ocazia sărbătoririi a 240 de ani de la prima atestare documentară a parohiei ortodoxe române din Micherechi.

DUMINICĂ, 8 SEPTEMBRIE

■ În ziua sărbătorii *Nașterii Maicii Domnului*, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala patriarhală și a rostit cuvânt de învățătură.

În cadrul Sfintei Liturghii, a înălțat către Dumnezeu *rugăciuni pentru pacea a toată lumea*, dar mai ales pentru pace în Siria, Egipt și alte

zone ale Orientului Mijlociu, unde mulți creștini sunt victime ale prigoanei și violenței.

LUNI, 9 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe PC arhim. David Petrovici, starețul Mănăstirii „*Înălțarea Sfintei Cruci*” - *Caraiman*, Bușteni, și exarh pentru zona de munte Prahova.

■ A adresat un mesaj de felicitare, intitulat *Ostenitor cu suflet de părinte și curaj de voievod*, Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Justinian al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmărulei, la împlinirea a 40 de ani de slujire arhierescă.

MARȚI, 10 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe PC pr. asist. univ. dr. Silviu Tudose, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București.

MIERCURI, 11 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență o delegație a *Grupului Ecumenic de Rugăciune* din Parlamentul României, alcătuită din: domnul deputat Angel Tîlvăr - președinte; domnul deputat Petru Andea - președinte executiv; și domnul deputat Dorel Covaci - vicepreședinte.

JOI, 12 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal.

VINERI, 13 SEPTEMBRIE

■ A primit, la Palatul Patriarhiei, pe Eminența Sa Cardinalul Mar Bechara Boutros al-Rahi, Patriarhul Bisericii Maronite din Liban, aflat în România cu ocazia sfințirii bisericii comunității maronite din București.

■ În perioada 13 septembrie - 16 septembrie 2013, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a efectuat o vizită canonică în Episcopia Sălajului, la invitația Preasfințitului Părinte Petroniu, Episcopul Sălajului.

Cu acest prilej, au fost duse de la Catedrala patriarhală din București *cinstitele moaște ale Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina*, pentru mângâierea și binecuvântarea clerului și credincioșilor din Episcopia Sălajului.

În seara zilei de vineri, 13 septembrie 2013, Preafericirea Sa a fost întâmpinat pe aeroportul din Cluj-Napoca de către Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Preasfințitul Părinte Petroniu, Episcopul Sălajului, Preasfințitul Părinte Vasile Someșeanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, și membrii Permanenței Consiliului eparhial al Episcopiei Sălajului.

Primirea oficială a avut loc la Catedrala episcopală „Înălțarea Domnului” din municipiul Zalău, unde PS Episcop Petroniu a oficiat slujba de *Te Deum*. După cuvântul de bun-venit al chiriarhului, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a mulțumit pentru primirea frumoasă și a adresat cuvinte de felicitare pentru păstrarea credinței ortodoxe și pentru lucrarea sfântă de zidire a bisericilor, de zidire duhovnicească, de misiune cultural-creștină și operă social-filantropică din Episcopia Sălajului.

SÂMBĂTĂ, 14 SEPTEMBRIE

■ A oficiat slujba de târnosire a paraclisului cu hramul „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca” din sediul Centrului eparhial al Episcopiei Sălajului, împreună cu un sobor de ierarhi, înconjurat de preoți și diaconi. După slujba de târnosire, a rostit un cuvânt de învățătură în care a arătat importanța acestui paraclis pentru activitatea administrației bisericești.

În continuare, Preafericirea Sa, înconjurat de soborul de ierarhi, preoți și diaconi, în prezența unui număr mare de credincioși, a săvârșit Sfânta Liturghie pe un podium special amenajat în fața sediului Episcopiei Sălajului și a rostit un cuvânt de învățătură, intitulat *Sfânta Cruce - puterea Învierii și lumina bucuriei*.

La final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel i-a dăruit Preasfințitului Părinte Episcop Petroniu un *set episcopal de cruce și engolpion*, iar pentru paraclisul nou sfințit a oferit o *Sfântă Evanghelie, o cruce de binecuvântare și un set de Sfinte Vase*, toate realizate la Atelierele Institutului Biblic al Patriarhiei Române. De asemenea, Preafericirea Sa a oferit distincția *Crucea patriarhală pentru clerici* PC pr. Vasile Rus, vicar eparhial, și PC pr. Ionuț Pop, inspector eparhial.

DUMINICĂ, 15 SEPTEMBRIE

■ În a treia zi a vizitei canonice în Episcopia Sălajului, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a oficiat slujba de târnosire a bisericii cu hramurile „Sfântul Proroc Daniel” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din localitatea Jibou, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, și Preasfințitul Părinte Petroniu, Episcopul Sălajului, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

Apoi, împreună cu soborul de ierarhi, preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica nou-sfințită.

După Sfânta Liturghie, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit un cuvânt de învățătură, intitulat „*Cerul pe pământ*” - *sfințirea bisericii*, în care a arătat semnificațiile duhovnicești ale slujbei de târnosire a unui lăcaș de cult.

La final, Preafericirea Sa a oferit distincția *Crucea patriarhală* preoților slujitori la biserica nou-sfințită, și anume PC pr. Dan Dregan, protopop de Jibou, și PC pr. Gheorghe Longodor.

LUNI, 16 SEPTEMBRIE

■ În ziua de luni, 16 septembrie 2013, vizita canonică a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în Episcopia Sălajului s-a încheiat. Înainte de sosirea la București, Patriarhul României a vizitat sediul Mitropoliei Clujului și s-a întâlnit cu elevii Seminarului Teologic Ortodox din municipiu cărora le-a oferit ocazia, la început de an școlar, să se închine moaștelor Sfântului Ierarh Nectarie de la Eghina, aduse de la Catedrala patriarhală.

■ Cu ocazia deschiderii anului școlar 2013-2014, a adresat elevilor, părinților și profesorilor un mesaj de binecuvântare, intitulat: *Educația - prioritate și responsabilitate națională*.

MARȚI, 17 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A adresat un mesaj de binecuvântare, intitulat *Misiunea Bisericii în educația religioasă morală a copiilor și a tinerilor*, participanților la *al VI-lea Congres Național „Hristos împărtășit copiilor”*, organizat de Patriarhia Română în colaborare cu Fundația World Vision România, la Mănăstirea Caraiman, în perioada 16-18 septembrie 2013.

JOI, 19 SEPTEMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A vizitat expoziția de fotografii „Culorile Ortodoxiei. Polonia”, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.

VINERI, 20 SEPTEMBRIE

■ A hirotesit întru duhovnici unsprezece preoți din Arhiepiscopia Bucureștilor, în Paraclisul *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe* din Reședința patriarhală.

DUMINICĂ, 22 SEPTEMBRIE

■ A oficiat slujba de sfințire a picturii bisericii Parohiei *Copăcenii de Jos*, cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, Protopopiatul Ilfov Sud, și a rostit cuvânt de învățătură.

MARȚI, 24 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe domnul Vasile Soare, noul ambasador al României în Federația Rusă.

MIERCURI, 25 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe doamna Andreea Păstârnac, noul ambasador al României în Israel.

JOI, 26 SEPTEMBRIE

■ A semnat *Protocolul de cooperare între Patriarhia Română și Televiziunea Română pentru promovarea culturii și identității naționale*, în Sala *Consilium* a Palatului Patriarhiei.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și Exarh patriarhal, și Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal.

■ A primit în audiență pe PC pr. Cristian Popescu din Cehia.

■ A adresat un mesaj de binecuvântare, intitulat *Suferințe adânci și multe puse în lumină*, la Conferința internațională „Fenomenul totalitar: între realități istorice și abordări istoriografice”, organizată de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea sa.

VINERI, 27 SEPTEMBRIE

■ A primit în audiență pe domnul Radu Boroianu, secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii.

■ A primit în audiență pe doamna Virginia Popa, directorul bibliotecii Facultății de Teologie Ortodoxă *Dumitru Stăniloae* din Iași.

DUMINICĂ, 29 SEPTEMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a rostit cuvânt de învățătură în Paraclisul *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe* din Reședința patriarhală.

■ A primit în audiență pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord.

LUNI, 30 SEPTEMBRIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala patriarhală, la împlinirea a șase ani de la întronizarea Preafericirii Sale ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Alături de Preafericirea Sa au slujit mai mulți ierarhi, membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

După Sfânta Liturghie, în prezența Patriarhului României, a fost oficiată în Catedrala patriarhală slujba de *Te Deum*, ca mulțumire și recunoștință adusă lui Dumnezeu pentru împlinirile din viața Bisericii Ortodoxe Române în cei șase ani de slujire patriarhală ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Slujba a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Varlaam, Episcop-vicar patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

La finalul slujbei de *Te Deum*, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a rostit un cuvânt omagial în care a prezentat câteva elemente din lucrarea Preafericitului Părinte Daniel în calitate de Patriarh al României.

Sărbătoarea a continuat cu un moment aniversar în cadrul căruia s-au citit mai multe mesaje de felicitare, în Sala *Europa Christiana* a Palatului Patriarhiei.

La final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel le-a mulțumit tuturor celor prezenți și a vorbit despre responsabilitățile care revin fiecăruia în vremuri de încercare.

■ A prezidat ședința de lucru a Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei la Reședința patriarhală.

■ A oficiat slujba de binecuvântare a noului *Depozit de Colportaj „Lumini de sărbători I”* al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

1-15 Octombrie 2013

MARȚI, 1 OCTOMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a rostit cuvânt de învățătură în biserica Parohiei „*Acoperământul Maicii Domnului*” și „*Sfântul Ioan Rusul*” - Brâncuși, Protopopiatul I Capitală.

După Sfânta Liturghie a oficiat o *slujbă de binecuvântare* a Centrului social de zi *Sfinții Împărați Constantin și Elena* din cadrul parohiei.

Cu această ocazie, Patriarhul României i-a oferit părintelui paroh, PC pr. Costel Burlacu, *Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena”*, iar părintelui coslujitor și celor care au contribuit la realizarea centrului *Diploma omagială „Sfinții Împărați Constantin și Elena”*.

MIERCURI, 2 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

JOI, 3 OCTOMBRIE

■ A deschis lucrările sesiunii festive a *Congresului Internațional „Receptarea operei Părintelui Dumitru Stăniloae astăzi”*. Cuvântul de deschidere al Preafericirii Sale s-a intitulat: *Anul comemorativ „Dumitru Stăniloae”: recunoștință, comuniune și conlucrare*.

VINERI, 4 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe doamna Lia Roberts, consul general onorific al României în Las Vegas, Nevada, SUA, și președintele Consiliului parohial al Parohiei ortodoxe române *Sf. Gheorghe și Sf. Dimitrie cel Nou* din Las Vegas.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

SÂMBĂȚĂ, 5 OCTOMBRIE

■ A oficiat slujba *Parastasului* întru pomenirea Părintelui Dumitru Stăniloae, la Mănăstirea *Cernica*, cu prilejul comemorării a 20 de ani de la trecerea sa la Domnul.

Împreună cu Preafericirea Sa au slujit Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, și un sobor de preoți și diaconi.

La slujbă au fost prezenți și participanții la *Congresul Internațional de Teologie* închinat Părintelui Dumitru Stăniloae, desfășurat la Palatul Patriarhiei.

Cu acest prilej, Patriarhul României a rostit un cuvânt intitulat: *Odihnă în pacea și iubirea Preasfintei Treimi*, în care a elogiat personalitatea și opera marelui teolog român, ca și legăturile pe care acesta le-a avut cu așezământul monahal de la Cernica, unde se află mormântul său.

La finalul slujbei de pomenire a fost lansată lucrarea *Părintele Dumitru Stăniloae - mărturii și evocări*, apărută la Editura *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei.

În încheierea evenimentului, Preafericirea Sa a oficiat slujba *Trisaghionului* la mormântul Părintelui Dumitru Stăniloae din cimitirul Mănăstirii *Cernica*.

DUMINICĂ, 6 OCTOMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a rostit cuvânt de învățătură în Paraclisul *Sfântul Grigorie Luminătorul* din Reședința patriarhală.

MARȚI, 8 OCTOMBRIE

■ A efectuat o vizită de lucru la Mănăstirea *Cernica*.

MIERCURI, 9 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, și Înaltpreasfințitul Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos.

JOI, 10 OCTOMBRIE

■ A deschis lucrările Simpozionului omagial organizat de Facultatea

de Teologie Ortodoxă *Justinian Patriarhul* din București, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea pr. prof. univ. dr. Ene Braniște. Cu acest prilej, a rostit un cuvânt intitulat: *Părintele profesor Ene Braniște - un mare dascăl al teologiei românești*.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Național Bisericesc.

■ A prezidat ședința de lucru a Permanențelor Consiliului Național Bisericesc și a Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor reunite.

VINERI, 11 OCTOMBRIE

■ A primit în audiență pe domnul conf. univ. dr. Adrian Lemeni.

DUMINICĂ, 13 OCTOMBRIE

■ A participat la Sfânta Liturghie și a rostit cuvânt de învățătură în Paraclisul *Sfântul Grigorie Luminătorul* din Reședința patriarhală.

■ A participat la slujba *Vecerniei* în biserica Parohiei *Sfânta Vineri - Pajura*, Protopopiatul 1 Capitală, și a rostit cuvânt de învățătură cu oca-

zia prăznuirii Sfintei Cuvioase Parascheva, hramul bisericii parohiale.

LUNI, 14 OCTOMBRIE

■ A săvârșit Sfânta Liturghie în demisolul bisericii Parohiei *Sfânta Cuvioasă Parascheva - Voluntari*, Protopopiatul Ilfov Nord, și a rostit cuvânt de învățătură, cu ocazia hramului bisericii.

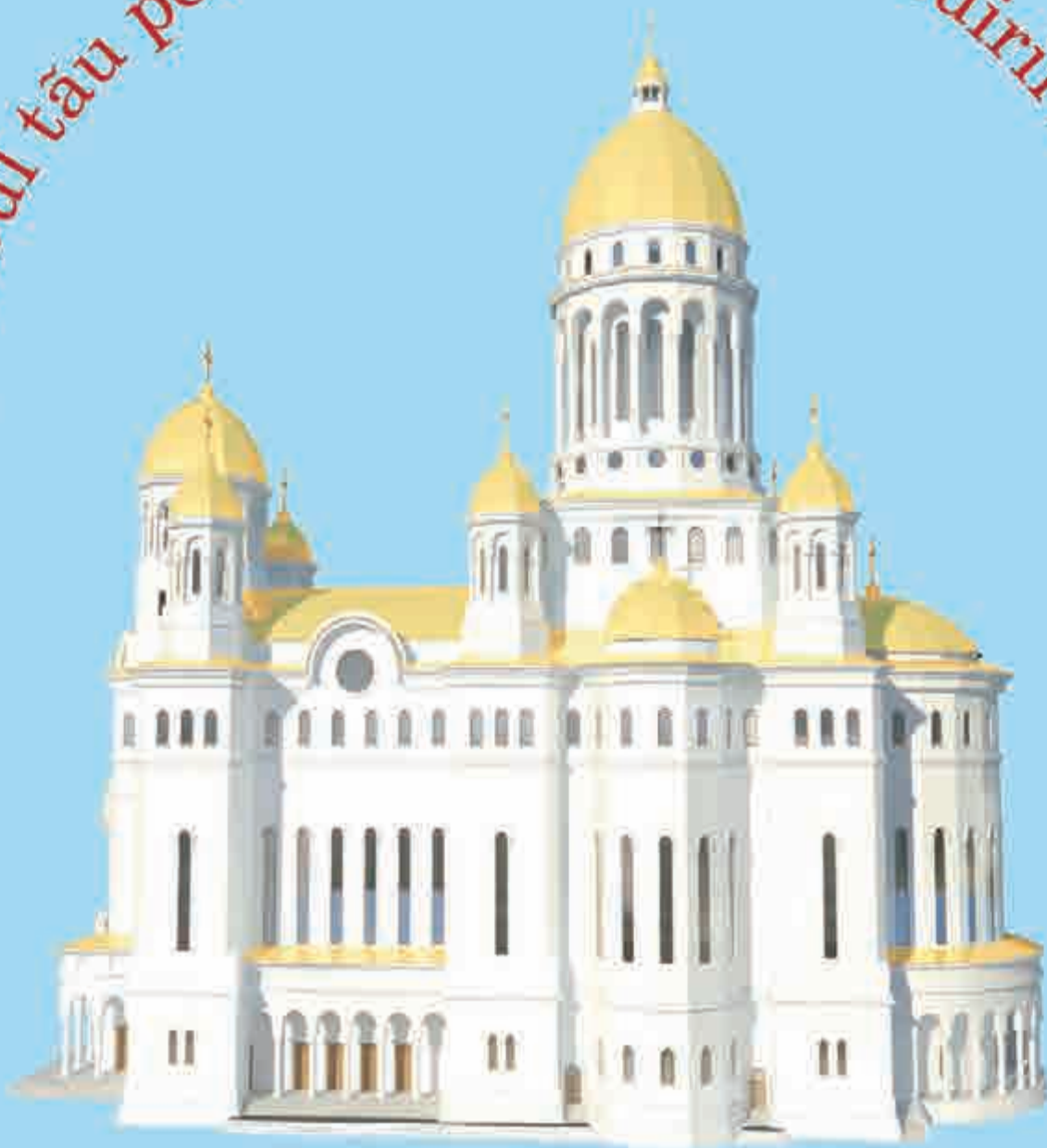
La finalul Sfintei Liturghii, Preafericirea Sa i-a oferit domnului Florentin Pandele, primarul orașului Voluntari, *Diploma și Medalia omagiale „Sfinții Împărați Constantin și Elena”*.

MARȚI, 15 OCTOMBRIE

■ A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

■ A primit, la Palatul Patriarhiei, pe domnul Evangelos Meimarakis, Președintele Parlamentului Greciei, aflat într-o vizită oficială în România, însoțit de o delegație parlamentară elenă. La întrevvedere a mai participat Excelența Sa domnul Grigorios Vassiloconstandakis, Ambasadorul Republicii Elene la București.

“Ajutorul tău pentru Catedrala Mântuirii Neamului”

Cont BCR (ROL):
RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (EURO):
RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111
Sucursala sector 4, București

Cont BCR (USD):
RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110
Sucursala sector 4, București